Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 48 (14159) | 1976 оной февралиин 27, пятница | Сэн 2 мүнгэн.

Социализмын оронуудай арадуудай хани нүхэсэл, коммунистнуудай, социальна ба национальна сүлөөрэлгын бүхы хүсэнүүдэй интернациональна бата нэгэдэл улам бэхижэг, хүгжэг лэ!

Бата бэхи, үнэн сэхэ эб найрамдал мандаха болтогой!

(КПСС-эй XXV съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэлһээ).

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съезд тухай

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоое, дотоодын болон гадаадын политикын талаар партиин бэсэлхэ ээлжээтэ зорилгонуудые, Центральна шалгалтын комиссиин тоосоое февралиин 25-най үдэшын заседани дээрэ зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлүүлһэн байгаа.

Нүхэд: Ш. Р. РАШИДОВ — Узбекистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, Э. А. ШЕВАРДНАДЗЕ — Грузиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, А. Ф. ЕРОФЕЕВА — Ивановска К. И. Фроловой нэрэмжэтэ меланжева комбинадай зэрэгшэ дээрэ үгэ хэлэбэ.

Нүхэд: Фидель КАСТРО РУС — Кубын Коммунис партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, Кубын Республикын Революционно правительствын Премьер-Министр, Эрих ХОНЕККЕР — Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь, Густав ГУСАК — Чехословакиин Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь, ЧССР-эй президент съездын делегадууд болон айлшадаар халуунаар угтагдан, съездые амаршалаа.

* * *

Советскэ Союзай Коммунис партиин ээлжээтэ XXV съезд февралиин 26-да Москвада, Кремльдэхи Съезднүүдэй ордон соо хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлбэ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоон, дотоодын ба гадаадын политикын талаар партиин ээлжээтэ зорилгонуудые, Центральна шалгалтын комиссиин тоосоое зүбшэн хэлсэлгэдэ үглөөнэй заседани дээрэ эдэ нүхэдүүд хабаадаа гэбэл: С. Ф. МЕДУНОВ — КПСС-эй Краснодарска крайкомой нэгэдэхи секретарь, Г. А. АЛИЕВ — Азербайджанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, А. П. АЛЕКСАНДРОВ — СССР-эй Наукануудай академиин президент, Я. П. РЯБОВ — КПСС-эй Свердловско обкомой нэгэдэхи секретарь.

Нүхэдүүд: Янош КАДАР — Венгриин социалис хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь, Тодор ЖИВКОВ — Болгариин Коммунис партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ съездын делегадууд болон айлшадаар хани халуунаар угтагдан, амаршалгын үгэ хэлэһэн байна.

КПСС-эй Центральна Комитедэй, Центральна шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэлнүүдээр эдэ нүхэд үгэ хэлээ гэбэл: А. В. ГЕОРГИЕВ — КПСС-эй Алтайн крайкомой нэгэдэхи секретарь, А. В. ГИТАЛОВ — Кировоградска областиин Новоукраинска районой КПСС-эй XX съездын нэрэмжэтэ колхозой тракторна бригадын бригадир, А. Э. ВОСС — Латвиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь.

Португалиин Коммунис партиин Генеральна секретарь нүхэр Алваро КУНЬЯЛ съездын делегадууд болон айлшадаар хани халуунаар угтагдан, үглөөнэй заседани дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

ЛЕНИНЭЙ ЗААБАРЯАР—КОММУНИЗМ ТЭЭШЭ

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съезд

...ай партиин ленинскэ ...мэргэн хараа бодол ...нис байгуулалтын ...программые бодото ..., этигэл түгэсөөр ...жо байгаа совет ара... бүхы туйлалтанууд до...елэнхэй. Советскэ Со... Коммунис парти — ...арадай шалгармал ман... тэрэнэй түүхэтэ илал... ...дые зоригжуулагша, ...эгшэ мүн. Үнэхөөрөө ...шаг ехэ туйлалтануу... ...рэ дүнгүүдые, партиин ...арадай ажабайдалай ... шэнэ шатадахи тон ... асуудалнуудые ...эй XXV съезд зүбшэн ... байна.

...эздын нээгдэхэ үдэр ...эй ЦК-гай Генераль...кретарь нүхэр Леонид ... Брежневэй хэлэһэн, ... съездэ КПСС-эй ...льна Комитедэй элид... ...тоосоон съездын деле...дай, тэрэнэй айлшадан, ...совет хүнүүдэй, тэрэ... дэлхэй дээрэхи олон ...н зоной угаа ехэ һо... ...үүсхээ. Партиин до... ...ба гадаадын политн... ...лтэ түгэс социализ... ...агуехэ туйлалтануд, ...сагай уласхоорондын ...коммунис байгуулал... ...ориг бадаруулма ала... ...ргонууд элидхэл до... ...талаараа, научна ...ргыгөөр, марксист... ...инскэ ёһоор шэнжэ... ...партиин теоретическэ ...не улам арьбадхаха ...рилгонууд найруу... КПСС-эй, бүхы со...дай революционно... ...эн байгуулха ажал ...ын тодорхой програм... ...охо байна.

...л Коммунис партияа ...о нягтаар жагсаһан ...гүүд коммунис бай...ын агууехэ хэрэгтэ ... зоригоо, зүрхэ ...түүдэйнгээ хамаг ха...мс зорюулха гэһэн ... эрмэлзэлэлээ элир... мэдүүлнэ. Нүхэр Брежневэй тодо һонор, ...түгэс элидхэлээр бүхы ...оной дунда үүсхэгдэ... дэбжэлтэ Советскэ ... Коммунис партиин ...съездын февралиин ...үдэлмэреэ үргэлжэ... ...Кремльдэхи съезд... ...ордон дотор мүн лэ ...харагдана.

...өөнэй 10 саг. Түрүү... һууһан — КПСС... ...гай Политбюрогой гэ... КПСС-эй ЦК-гай сек... нүхэр А. П. Кири... «КПСС-эй Централь...шалгалтын комиссиин ...» гэһэн элидхэл хэ... ...миссиин түрүүлэг...эр Г. Ф. Сизовто үгэ

... тээнь КПСС-эй ...льна Комитедэй тоо... ...идхэлые, КПСС-эй ... шалгалтын ко... ...тоосоото элидхэлые ...ууд зүбшэн хэлсэжэ

...СС-эй МГК-гай нэгэдэ...кретарь нүхэр В. В. ...үгэ үгтэбэ.

...тическэ ба бодото ...ябуулгын талаар угаа ...ха шанартай — нийс...коммунис ёһоной ...зэргын хото болгохо ... КПСС-эй XXIV ...дээрэ москвагайхидай ...гдаһан юм. Мо...хид энээниие шиидхэ... тула эдэбхитэйгээр ...оон байна. Эдэнэр ...ын ба шэнжэлгэ... ...ашаг үрын, техниче...лгын ба техно... ...талаар, ажалай ба ...дын арга боломжо... ...талаар предприяти...нууд ба эмхинүүдээ эрхим зэргын болгохын тула зохихо хүдэлмэри ябуулаа. Городой барилга улам һайжаруулха, социальна ба хүмүүжүүлгын асуудалнуудые шиидхэхэ арга замууд тодорхойлогдонхой. Хотын партийна организаци, ниислэлэй ажалшад коммунис ёһоной эрхим зэргын хото болгохо эрилтэнүүдтэ Москвагай хүсэд бүрин харюусахын тула шухала юумэ бүхы совет арадай дэмжэлгээр хэхэ байха гэжэ үгэ хэлэгшэ мэдүүлбэ.

Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ зорилгоор Москвагай партийна организациин ябуулжа байгаа хүдэлмэри тухай саашадань хэлээ.

Нүхэр В. В. Гришин москвагайхидай политическэ ба ажалай ехэ дэбжэлтэ тухай, тэрэнэй үндэһөөр ниислэл хотынгоо экономикые хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ амжалтануудай туйлагдаһан тухай тодорхойгоор хэлэбэ.

Украинын Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр **В. В. Щербицкий** иигэжэ хэлээ: бүхы совет арад, хилын саанахи манай олон миллион ханинар КПСС-эй XXV съездые түүхэтэ ехэ удха шанартай хуралдаанда тоолоод, угаа ехэ баяр зоригжолтойгоор угтаа.

Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада Украинын ССР-эй туйлаһан экономическа хүгжэлтын дүнгүүд тухай хөөрэхэдөө, республикымнай экономико ороной арадай ажахын нэгэдхэмэл түсэбэй ёһоор, эршэмтэй түргэнөөр, жэгдэ һайнаар хүгжөө. Научно-үйлэдбэриинь хүсэн нилээд нэмэһэн, арад зоной баян дэлгэр, болбосон байдал ехээр хүгжэһэн байна. Табан жэлэй туршада түсэбүүдһээ гадуур 6,2 миллиард түхэригэй промышленна продукци худалдагдаа. Хүдөө ажахымнай шэнэ шатада дэбжээ гэбэ.

Украинын Компарти, арад түмэн КПСС-эй XXV съездын табиха ехэ ба харюусалгатай зорилгонуудые шиидхэхээр бэлэн байна гэжэ нүхэр В. В. Щербицкий мэдүүлээ.

Казахстанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр **Д. А. Кунаев** трибунада гараба. XXIV съездын Директивэнүүдэй үндэһөөр үнгэрһэн түсэбтэ табан жэлдэ республикымнай экономико эрдэм наука, соёл культура хүгжөөгдэһэн байна гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Коммунис партиин хүсэл зоригоор гайхамшаг ехэ хубилалтануудай болоогүй область, район, тосхон, аул гэжэ мүнөө Казахстанда үгы юм.

Тоосоото үе соо таряашад, малшад эршэтэй габшагайгаар ажаллаа. Хүдөө ажахын валова продукци 14 процентээр үргэдэһэн, ажахынуудай экономико нилээд бэхижэһэн байна. XXIV съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлһэнэй ашаар хүдэлмэришэн ангиин, колхозно-таряашадай, интеллигенциин ажабайдалда социальна ехэ хубилалтанууд болоо.

Туйлаһан амжалтануудна гэнтын ушар бэшэ, харин ленинскэ национальна политикын хуулита үрэ дүн, агууехэ ород арад түрүүтэй бүхы совет арадуудай хамтын хүсэлэл оролдолгын, харилсаа холбооной аша үрэ болоно гэжэ бидэ гүнзэгыгөөр мэдэрнэбди гээд оратор мэдүүлбэ. Партиин ЦК-гай, Совет правительствын ба нүхэр Л. И. Брежневэй али бүхы туһаламжа үзүүлһэнэй ашаар, манай республикада ехэ анхарал хандуулһанай, һайн заабари зүбшэл үгэһэнэй ашаар иимэ ехэ амжалтанууд туйлагдаа. Эдэ бүгэдын ашаар Казахстанай хүн зон шэн габьятайгаар ажаллажа, амжалтануудые туйлаһан байна.

Уласхоорондын шахардуу байдал һулаpуулха тухай оратор хэлэхэдээ, иигэжэ тэмдэглэбэ: Совет-хитад хилэ хани барисаанай, нэгэ нэгэндээ этигэлгын, туһаламжа үзүүлгын хилэ болодог байгаа гэжэ бидэ һайн һананабди. Мүнөө Хитадта атомна дай үүдхэхэ, милитарис ябуулганууд һүжэрөөгдэжэ, Советскэ Союзда харша хардалга гүрдэлгэнүүд үргэнөөр хэгдэжэ байнхай. Ажал ябуулгануудгаа маоистнууд уласхоорондын эгээл хархис хүсэнүүдтэй хамтаран нэгэдээ. Казахстантай хилэлдэг Синьцзяньда ажаһуудаг бага яһатан — казахууд, уйгурнууд, киргизүүд ба дунгануудта харша дээрэлхы үндэһэ яһанай политика ябуулһанһаань болоно, эдэнэр ямаршье эрхэгүй болонхой. Эдэ бага яһатанай, Хитадай бүхы ажалшан арадтал адли, совет-хитадай харилсаанай һайжархые хүсэжэ байһанинь элитэ юм аа даа. Леонид Ильич Брежневэй хэһэн элидхэл дотор заагдаһан гол ёһонуудай үндэһөөр эдэ харилсаа холбоое һэргээлгэ саг соогоо хэгдэхэ, ашатай туһатай байха һэн. Ухаан бодол, бодото байдал илаха ёһотой.

Үнгэрһэн түсэбтэ табан жэл эдэ үдэрнүүдтэ бидэнэй урда илангаяа эли тодоор харагдажа байна гээд КПСС-эй Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Г. В. Романов** үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. Энэ үе соо Коммунис парти социально-экономическэ үндэһэн шухала зорилгонуудые, мүн уласхоорондын гол асуудалнуудые шиидхэхэ талаар айхабтар ехэ дүй дүршэлтэй болоһон байна.

ЦК-гай саг үргэлжын туһаламжын ашаар, партиин экономическа хараа бодолые бодото дээрэнь шууд бэелүүлһэнэй ашаар Ленинградай ба областиин ажалшад түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые дүүргээ. 1975 ондо туйлагдаһан үйлэдбэриин ниитэ хэмжээн 1970 онойхиһоо нилээд дээшээ байна. Эрдэм, техникын дэбжэлтые тодорхойлдог һалбаринууд илангаяа хурдан түргөөр хүгжөөгдээ.

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй амжалта туйлалтануудта совет общеcтвын түрүү хүсэн — баатар хүдэлмэришэн ангиин болбосорол, шэн габьяа илангаяа элеэр харагдана гэжэ оратор тэмдэглэбэ. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ гэһэн нэгэдхэгдэмэл түсэбүүдэй үндэһөөр табан үдэрэйнгөө даабариие дүрбэн үдэр соо дүүргэхын түлөө Ленинградай 1 миллион шахуу хүдэлмэришэн мүрысэжэ байнхай. Мүнөө энэ мүрысөөн хубилган һайжаруулагдажа, бүри дэлгэрэнгы шэнжэтэй болгогдоно. Тиин «Хүн бүхэнэй хүдэлмэриин шанарһаа — коллективэй ажалай үндэр дээдын ашаг үрэ» гэһэн уряа доро тэрэ улам үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ байна.

Кемеровскэ областиин «Нагорная» шахтын сэбэрлэлгын оньһожоруулагдамал бригадын бригадир, Социалис Ажалай Герой нүхэр **Е. И. Дроздецкий** үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлбэ:

— Манай бригада ашагта малтамал шанаржуулдаг Эсэгэ оронойнгоо шэнэ машинануудые Кузбасста түрүүлэн ашаглажа эхилээ лэн. Хүдэлмэришэдэй нэгэ нэгэндээ нүхэр ёһоной туһаламжа үзүүлһэнэй, зохёохы бэдэрэлгэ хэһэнэй, эдэбхи үүсхэл гаргаһанай, техническэ ба мэргэжэлэй талаар эрхим бэлэдхэлтэй байһанай ашаар һүүлэй найман жэл соо бидэ үдэр бүри мянган, мянга гаран тонно шулуу нүүрһэ малтаһан байнабди. Кузнецкэ шулуу нүүрһэнэй бассейндэ иимэ 95 бригада хүдэлнэ. Коммунистнууд эндэхи социалис мүрысөөнэй эмхидхэлшэд, үүсхэлшэд ходоо болодог байгаа.

Партиин стратегическэ заабаринуудта, сэсэн мэргэн хараа түсэбүүдтэ түшэглэн, оронойнгоо аха дүү арадуудай харилсаа холбооной, хани барисаанай булаг сооһоо хүсэ абан, Белоруссиин ажалшад КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдээр тодорхойлогдоһон экономическа ба социальна гол зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлһэн байна гэжэ Белоруссиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр **П. М. Машеров** мэдүүлээ.

Коммунис байгуулалтын замаар оронойнгоо социально-экономическа, оюун бодолой саашанхи хүгжэлтэ дэбжэлтын туйлай ехэ программа нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэл соо табигдаһан байна. Түсэбтэ арбадахи табан жэлдэ республикынгаа экономико, соёл культура нилээд хүгжөөхын тула Белоруссиин партийна организаци, ажалшад шухала хэрэгтэй бүхы юумэ хэхэ юм гэжэ нүхэр П. М. Машеров хэлэбэ.

Ажалай шанар һайжаруулха арга замда оратор анхаралаа ехээр хандуулаа. Ажалша коллективүүдэй социальна зорилгонуудые дээшэлүүлхын тула КПСС-эй ЦК-гай үүсхэлээр бэелүүлэгдэжэ байһан ехэ хэмжээнүүдтэ совет хүнүүд үүсхэл эдэбхеэрээ гол үүргэ дүүргэхэ байна гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Коммунистнуудай, совет арадай, бүхы дэлхэйн түрүү үзэлтэй хүсэнүүдэй һанал бодол, зүрхэ сэдьхэлэй мэдэрэл мүнөө Кремль тээшэ, агууехэ Ленинэй партиин — Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съезд тээшэ хандуулагданхай гээд РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр **М. С. Соломенцев** съездын трибуна дээрэһээ мэдүүлээ.

Россин Федерациин ажалшад аха дүү республикануудай эбтэй эетэй, бата жагсаалтай бүлэ соо ажаһууна, ажалай ба политическэ үзэгдөө дуулдаагүй ехэ дэбжэлтэтэйгээр XXV съездэ хүрэжэ ерэһэн байна гэжэ тэрэ саашадаа хэлэбэ. Совет арадай амжалта туйлалтануудта Совет Россин хүдэлмэришэд, колхозниггуд, интеллигенци бага бэшэ хубитаяа оруулаа. Республикын арадай ажахын бүхы һалбаринууд хурдан түргэнөөр хүгжөөгдэнэн байна. Мантан ехэ электростанцинууд, Камска заводой түрүүшын автомашинанууд, Байгал-Амарай түмэр замай түрүүшын километрнүүд, мүнөөнэй оньһон техникэ болон материалнууд XXV съездэ Совет Россин эльгээһэн ажалай мэдээсэл дотор бэшэгдэнхэй.

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлдэ туйлагдаһан амжалтануудай ашаар хүн зоной байдал һайжараа, совет хүнүүдэй соёл культура, эрдэм мэдэсэ дээшэлээ. Эдэнэй политическэ эдэбхи ургаа гээд нүхэр М. С. Соломенцев тэмдэглэбэ. XXIV съездын шиидхэбэринүүдтэ үнэн байлга, партиин — эхин ячейкэһээ эхилээд, Центральна Комитет хүрэтэр — эмхидхэлэй асари ехэ хүдэлмэриин найдамтай үрэ дүн эдэ амжалтанууд дотор элеэр харагдана.

Түсэбтэ арбадахи табан жэлдэ элитэ ехэ амжалта илалтануудые туйлажа, коммунизм байгуулха талаар партиин хараалһан асари ехэ түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула Россин Федерациин ажалшад бүхы хүсэеэ элсүүлхэ юм гэжэ нүхэр М. С. Соломенцев найдуулба.

КПСС-эй Центарльна Комитедэй, тэрэнэй Политбюрогой эдэбхитэй, залан сэхэ ажал ябуулгада ораторнууд бултадаа үндэр сэгнэлтэ үгэһэн байна.

Центральна Комитедэй, ЦК-гай Политбюрогой, манай бүхы партиин хүдэлмэридэ нүхэр Леонид Ильич Брежнев айхабтар ехэ хубитаяа оруулна. Политическэ ба гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, зориг түгэлдэр, коммунизмын хэрэгтэ хизааргүйгөөр бэеэ үгэнги марксист-ленинец, бууралшагүй эршэ хүсэтэй, хүнүүдые нэгэдүүлжэ, урдань табигдаһан зорилгонуудые дүүргэхын тула эдэнэй хүсэлэл оролдолгонуудые элсүүлэн шэглүүлжэ шададаг бэлигтэй эмхидхэлшэ гэжэ парти, совет арад Леонид Ильичые үндэрөөр сэгнэдэг байна.

КПСС-эй Центральна Комитедэй политическэ хараа бодолые, бодото ажал ябуулгые бүрин хүсэдөөр һайшаахые үгэ хэлэгшэд дурадхаа.

Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь **Эдвард Герек**, Вьетнамай Ажалшадай партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь **Ле Зуан** суглаарагшадаар удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтагдан, съездые амаршалһан байна.

Съезд хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

(ТАСС).

КПСС-эй XXV СЪЕЗДДЭ—АЖАЛАЙ БЭЛЭГҮҮД

Бүхы совет арадтай хамта манай республикын ажалшадай коллективүүд партиин ехэ хуралдаанай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоо һэн. Тинхэдээ бага бэшэ амжалтануудые туйлажа, партиингаа түүхэтэ съездые ажалай үндэр бэлэгүүдтэйгээр угтаба. Эндэ зарим коллективүүдэй съездэ барюулһан ажалай бэлэгүүд тухай хэлэгдэнэ.

Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын завод. Тус коллектив юһэдэхи табан жэлэйнгээ даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргээ. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 1975 оной декабриин 1-дэ, продукци худалдаха түсэб энэл оной декабриин 19-дэ сүм бэелүүлэгдээд байһан юм. Тиигэжэ 2 миллион 81 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур гаргагдаа. Онсолходо 13 локомотив, 11 вагон түсэбһөө гадуур заһабарилагдажа, үнгэтэ металлнуудай 8 мянган тонно шудхалаа гаргагдаа. Гадна арадай үргэн хэрэглэмжын товарнуудые гаргалга хоёр дахин дээшэлүүлэгдээ, АСУП-ай түрүүшын ээлжээн тус заводто нэбтэрүүлэгдээ.

КПСС-эй XXV съездэ зорюулжа абаһан социалис уялгануудаа локомотив-вагон заһабарилгын заводой коллектив мүн лэ дүүргэбэ. Нэгэ локомотив, нэгэ вагон түсэбһөө гадуур заһабарилагдаба, тормозной 10940 колодко гаргагдаба.

Улаан-Үдын Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно завод. Тус заводой коллектив ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукци худалдаха юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбүүдые 1975 оной октябриин 16-да дүүргэһэн тухайгаа элидхээ һэн. Энэ табан жэл соо валова продукци гаргалга 90,8 процентээр, ажалай бүтээсэ 78,8 процентээр дээшэлһэн байна. Тиихэдээ валова продукци гаргалгаар энэ хугасаа соо туйлагдаһан ургалтын 91,5 процентнь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар бэелүүлэгдээ гэжэ онсо тэмдэглэмээр.

Үнгэрһэн табан жэл соо научно-техническэ дэбжэлтэ тус заводто хурдан түргэнөөр хүгжөө. 557 янзын элдэб түхеэрэлгэ, комплексно-оньһожоруулагдамал 7 участок, поточно болон конвейерно 8 лини үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэбэ. «Минск-32» түхэлэй электронно-тоололгын машина хэрэглэжэ, программын ёһоор хүтэлбэрилхэ станогуудые улам олошоруулха талаар хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулагдажа байна. Шэнэ техникэ үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй, эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэри ябуулһанай, эмхидхэлэй-техническэ хэмжээ ябуулгануудые үргэнөөр бэелүүлһэнэй ашаар юһэдэхи табан жэл соо 13,5 миллион түхэригэй мүнгэн зөөри алмаха арга боломжо олгогдоо.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилээд, тус заводой коллектив амжалтатайгаар хүдэлнэ. Тиихэдээ КПСС-эй XXV съездые ажалай үндэр амжалтануудтайгаар угтахын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, байгша оной январь һарын продукци худалдаха түсэб 108,7 процент, барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ түсэб 130 процент дүүргэгдээ.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АЖАЛШАД СЪЕЗДЫН МАТЕРИАЛНУУДТАЙ ҺОНИРХОН ТАНИЛСАНА

ДОЛООН ҮДЭРӨӨР УРИД

Улаан-Үдын авиапредприятиин клуб соо хүн зон олоороо сугларжа, партиин XXV съездын хүдэлмэрее эхилһэндэ зорюулагдаһан митинг болоо. Авиапредприятиин парткомой секретарь М. С. Хамахаев үгэ хэлэжэ, митинг нээһэн байна.

Самолет, вертоледуудай экипажай командирнууд, технигүүд, инженернүүд, хүдэлмэришэд һубарилдан бодожо, социалис мүрысөөндэ туйлаһан амжалта тухайгаа элидхээ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, командир А. П. Абашеев, А. А. Мартышин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг экипаж арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй хоёр һарын түсэб съездын нээгдэхэһээ долоон үдэр урид дүүргэһэн байна.

Вертолетчигуудай коллектив съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа февралиин 19-дэ, авиапредприятиин коллектив бүхы дээрээ февралиин 23-да хоёр һарынгаа түсэб дүүргээ. Ю. П. Меркушинай, В. М. Бельмесовэй хүтэлбэрилдэг «МИ-8», В. М. Ромашевой хүтэлбэрилдэг «МИ-2» вертоледой экипажнууд илангаяа һайнаар хүдэлжэ, ажалай үндэр амжалта туйлаа.

Вертолетчигууд байгша оной февраль һарын дүүрэтэр БАМ-да 70 мянган түхэригэй ашаа түсэбһөө гадуур зөөхэ гэһэн уялга абаһан юм.

Митингын түгэсхэлдэ авиапредприятиин командир Г. М. Пономаренко мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан авиаторнуудта баясхалан хүргөө. Авиапредприятиин коллектив туйлаһан эдэ амжалтаяа партиин XXV съездэ зорюулна.

И. ХРАПУНОВ.

МОСКВА. Февралиин 25. КПСС-эй ба Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй В. И. Ленинэй Мавзолейдэ табиһан венок. Фототелеграфаар абтаба.

ПАРТИИН ҮГЭ ШАГНААД...

Февралиин 24-нэй үдэр олон миллион хүн телевизортээ дүтэ һуугаа ёһотой. Ямаршье гоё саг болоо гээшэб? Гэртээ байһан лэ аад, Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо ороод һуулсаһан мэтэ, ендэрһээ хэлэгдэһэн үгэнүүдые газарта дуһаангүй шагнаха зуураа, үгэ хэлэгшын нюур хаража һуухаш.

Коммунис партиингаа ЦК-гай тоосоото элидхэл шагнажа, уласхоорондын байдалда, орон доторнай юун хэгдэжэ, юун туйлагдааб гэжэ элеэр мэдэжэ абабабди. Совет арадай хэһэн, туйлаһан юумэн угаа ехэ гэжэ тухайлжа байбашье, тоосоото элидхэл шагнахадаа, асари ехэ барилганууд, агууехэ амжалта тухайдаа мэдээсэлые үшөө дахин зүрхөөрөө мэдэрбэбди.

Иигээд тоосоото элидхэлэй гүн удхые шабинарайнгаа ухаан бодолдо хүргэхэ гээшэ багшанарай түрүүшын уялга болоно. Нэн түрүүн өөһэдөө дахин уншаха, шэнжэлхэ, шэбшэхэ болонобди. Партиингаа үгэ шагнахадаа, сэдьхэлдээ зориг бадаруулан, һайнаар хүдэлхэ дуран хүрэнэ бшуу.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВА, Улаан-Үдын 1-дэхи педучилищиин багша.

съездһээ съезд хүрэтэр

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ МЭРГЭЖЭЛ, АЖАЛАЙ БҮТЭЭС

«Ажаллалгын эрхэ байдал, эмхи гурим һайжаруулха тушаа хүдэлмэри үргэлжэлүүлхэ, ажалшадай үндэһэ бүтээсэтэйгээр ажаллахынь, зохёохы арга шадабарие үргэн ехээр хэрэглэхынь тулада бүри таатай һайн эрхэ нүхэсэл байгуулха» гэжэ партиин ЦК-гай XXV съездэдэ зорюулжа гаргаһан проект дотор хэлэгдэнэ. Эдэ гүн удхатай үгэнүүд. Партиимнай XXV съезд ажалшадай социальна хүгжэлтын ба ажаһуудалайнь хэмжээ дээшэлүүлгын программа зүбшэн хэлсээд, баталан абаха юм.

Манай коллектив коммунис тиингаа ээлжээтэ съездын хаража үзэхэ, баталан абаха документтэй ехэ анхаралтайгаар танилсааһэн. «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектын хэһэг, мүр бүхэн хүдэлмэришэдые һонирхуулаа. Совет арад партиингаа хараалһан зорилгые өөрынгөө бэелүүлхэ хэрэг гэжэ угтан абадаг, заатагүй дүүргэдэг гээшэ.

Комбинадаймнай хүдэлмэришэд съездын нээгдэхэеэ байһан үдэрнүүдтэ үнгэрһэн табан жэлэй үрэ дүнгүүдые согсолон хараа. Партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлээбди гэжэ хэлэхэ дүүрэн эрхэтэйбди, туйлаһан амжалта тухайдаа партиин XXV съездэдэ элидхээбди.

Продукци бүтээн гаргаха, худалдаха, мүн ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ табан жэлэй түсэб болзорһоо холо урид дүүргэгдэһэн байна. Шэнэ техникэ, түрүү технологи нэбтэрүүлжэ, энээнэй ашаар техническэ дэбжэлтэ туйлажа, ажалай бүтээсэ горитой ехээр дээшэлүүлэгдээ. Бүтээсэ ехэтэй станок, машинанууд тодхогдоһон, зарим хуушан түхеэрэлгэ шэнэдхэн һэльбэгдэһэн байна. Таһалгаряагүйгөөр ноохо илгаха, нэхэгдэһэн сэмбэ сэбэрлэхэ лининүүд ашаглалгада оруулагдаа. Сэмбэ нэхэгшэдэй ажалай бүтээсэ 4 дахин дээшэлүүлхэ шэнэ станогууд тодхогдоһон байна.

Шэнэ түхеэрэлгэнүүдэй тодхогдоходо, ажалай оньһо жоруулагдаха бүри хүдэлмэришэдэй, инженер, техникүүдэй ажал хубилна. Шэнэ станок, түрүү технологи ашагтай һайнаар хэрэглэхын тула тэдэнэй бэлэдхэл, мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ хэрэгтэй болоо. Тингэжэ үнгэрһэн табан жэлэй туршада энэ талаар ехэ хубилалта хэгдээ.

Бүхы юумэ кадрнууд шиидхэдэг гэжэ һайн мэдээжэ. Тэдэнэй эршэмтэй шангаар ажаллаһанай, эдэбхи үүсхэл гаргаһанай ашаар амжалта туйлагдаа. Комбинадай хүтэлбэрилэгшэд, гол мэргэжэлтэд, партийна, профсоюзан, комсомолой организацинууд саг үргэлжын кадрнуудтай болохо, тэдэнэй юрэнхы бэлэдхэл, мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулһан байна.

Табан жэлэй эхиндэ зохёогдоһон үйлэдбэрэо шэнээр зэбсэгжүүлгын, коллективэй социальна хүгжэлтын түсэбэн ёһоор хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл дээшэлүүлэгдэжэ байгаа. Хэрбээ комбинадта 1970 ондо дээдэ һуралсалтай 39 хүдэлмэрилэгшэд ажалладаг байбал, 1975 ондо тэдэнэй тоо 121 хүн болоһон юм. Тусхай дунда һуралсалай хүдэлмэрилэгшэдэй тоо 96 хүнһөө 316-да, дунда һуралсалтай хүдэлмэрилэгшэдэй тоо 468 хүнһөө 789-дэ хүрэһэн байха юм.

Мүнөө үйлэдбэриимнай бүхы гол участогуудта олонхидоо дунда ба тусхай дунда һуралсалтай хүдэлмэрилэгшэд ажаллана. 1970 ондо дунда һуралсалтай ноохо ээрэгшэдэй, сэмбэ нэхэгшэдэй хуби 39,1 процент байһанаа, нёдондо 60,3 процент болоо. Ноохо илгагшадай 43,4 процентнь мүн лэ дунда һуралсалтай хүдэлмэрилэгшэд юм.

Комбинадай 300—320 хүдэлмэрилэгшэд жэл бүхэндэ дээдэ һургуулинуудай үдэшын ба заочно отделенидэ, хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын һургуулида һуралсана. Комбинадай залуу хүдэлмэрилэгшэдэй 37 процентнь табан жэлэй хугасаада дунда ба тусхай дунда һургуулитай болоо. Ноохо угаагша А. Ащепкова, утаһа орёогшо Е. Иванова, ноохо илгагша Р. Симигулина, сэмбэ нэхэгшэ В. Яковлева үдэшын һургуули дүүргэһэн байна.

Энэ һургуули һуралсалаа хоёр халаанда эмхидхэдэг. Тингэжэ нэгэдэхи, хоёрдохи халаанай хүдэлмэрилэгшэд һаадгүйгөөр һуралсаха аргатай болоо. Мэргэжэлээ дээшэлүүлгын, түрүү дүй дүршэлэй һургуули, курснууд комбинадта эмхидхэгдэнхэй. Эдэ һургуули, курснуудта хүдэлмэрилэгшэдэй 82 процентнь һуралсажа, экономическа мэргэжэлээ, дүй дүршэлоо дээшэлүүлээ.

Бүхы хүдэлмэришэн залуушуулые дунда һургуулитай болгохо гэһэн КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын тула үдэшын һуралсал һайжаруулха, тэрэнэй бааза бэхижүүлхэ хэмжээн абтаһан байна. Энэ һургуулида туһаламжа хүргэхэ комисси, эмхидхэлэй комитет байгуулагдаа.

Хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ зорилгоор тусхай конкурснууд, харалганууд үнгэргэгдэнэ. «Залуу хүдэлмэришэн бүхэндэ — дунда һуралсал» гэһэн уряатай конкурс 1971 онһоо соносхогдоо һэн. Конкурсын дүрим баталагдаанхай, үрэ дүнгүүдынь жэлдээ хоёр дахин согсолон гаргагдана. 1975 оной үрэ дүнгүүдээр сэмбэ нэхэлгын цехэй мастер Б. Е. Овчинник гэгшын халаан түрүү һуури, ноохо ээрэлгын цехэй мастер Т. П. Пановагай халаан 2-дохи һуури эзэлһэн байна.

Һайн бэлэдхэлтэй хүдэлмэрилэгшэдтэй оолохын тула хүнгэн промышленностиин Москвагай заочно техникумтэй холбоо барисаа байгуулаабди. Мастерай туһалагшадай, сэмбэ нэхэгшэдэй, ноохо ээрэгшэдэй дундаһаа олон хүн тэндэ һуралсадаг болоо.

Харин кадрнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри энээгээр хизаарлагданагүй. Социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ, ажалдаа шалгарха, түрүүшүүлэй дүй дүршэл халан абалсаха хэмжээн бэелүүлэгдэнэ.

Энэ хэрэгтэ Москва шадархи Купавинскэ фабрикын бүд нэхэгшэдтэй мүрысөөн ехэ аша туһатай байба. Манай коллектив хэдэн жэлэй туршада энэ фабрикын коллективтэй мүрысэдэг юм. Хоёр коллектив ажалайнгаа түрүү дүй дүршэл, шэнэ онол арга халан абалсана.

Сэмбэ нэхэгшын ажал минутаар бэшэ, харин секундаар сэгнэгдэдэг. Секунда бүхэниие ашагтайгаар хэрэглэхын тула мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ, түрүү дүй дүршэл хэрэглэхэ шухала юм.

Үйлэдбэриин түрүүшүүл, дүй дүршэлтэй хүдэлмэрилэгшэдһөө гадна, залуушуул конкурснуудта шалгаржа гарана. Утаһа орёогшо Евдокия Иванова, сэмбэ нэхэгшэ Н. А. Пахомова Россин Федерациин предприятинуудай дунда үнгэргэгдэһэн конкурсдо түрүү һууринуудые эзэлһэн юм.

Ушар ёһо мэдэхэ болоһон бэлэдхэлтэй хүдэлмэрилэгшэд ямаршье орёо асуудал шиидхэнэ гээшэ. Тэдэнэр үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, хамтаараа һайн үрэ дүн туйлаха гэжэ анхарна. Тэдэнэй дундаһаа гараһан шэнэ үүсхэл ехэ удха шанартай. «Ехэ ашаг үрэ туйлаһан бригада» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхэ мүрысөөн мастерай туһалагша А. П. Поповой бригадын үүсхэлээр дэлгэрүүлэгдээ һэн. Энэ бригада түхеэрэлгээ зүбөөр хэрэглэнэ, миин байлганагүй. Мүрысөө үүсхэһэн бригада энэ нэрэ зэргэдээ хүрэжэ шадаа.

Хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үйлэдбэриимнай түрүүшүүл өөһэдынгөө туһа нэмэри оруулна. Ноохо илгагша З. Д. Летун, ноохо угаагша А. И. Беляева, ноохо ээрэгшэ В. И. Гаврилова олон залуу хүдэлмэрилэгшэдые ажалда дүршүүлээ. Социалис Ажалай Герой Д. К. Тумурова өөрынгөө һайн һайхан жэшээгээр хү[…] рилэгшэдые мэргэжэ[…] барьяа дээшэлүү[…] уряална. Нүхэр […] залуушуулые шефтэ[…] дүй дүршэлдөө һург[…]

Арбадахи табан […] коллективэй социальн[…] жэлтын холын харааг[…] зохёогдожо эхилээ. […] бэреэ саашадань […] руулхаар, эстетическэ […] эрилтэдэ харюусама […] нүхэсэл цехүүдтэ бай[…] хаар хараалагдаа. […] һайнаар гэрэлтүүл[…] агаарынь сэбэрлэгдэжэ […] юм. ПТУ-гай шэнэ […] байра баригдажа эхил[…] хүдэлмэрилэгшэдэй […] амарха тухай бодом[…] бди. Аршан курортдо, […] галай эрьедэ, Дээдэ […] тойдо өөрын турбазатай […] байратай пионерүүдэй […] гэртэй болојо байнаб[…]

Һураха, һайнаар а[…] ха, амарха арга болом[…] эрхэ нүхэсэлтэй болоһо[…] дэлмэрилэгшэд урдах[…] рилгоёо амжалтата[…] шиидхэдэг гээшэ.

Е. ГОРЬКОВ[…]
Улаан-Үдын на[…] сэмбын комбин[…] ажалай болон с[…] хүлһэнэй та[…] начал[…]

ЕРЭЭДҮЙН ХАЛААНДА— ОНСО АНХАРАЛ

партийна ажабайдаа

Совхозоймнай таряашад, малшад юһэдэхи табан жэлые муу бэшэ үрэ дүнтэйгөөр түгэсхөө. Һү, ноохо, овощ, хартаабха гүрэндэ худалдаха түсэб дүүргэгдээ. Арбадахи табан жэлдэ үйлэдбэриин ашаг үрэ ба хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлхэ, таряан, мал ажалай продуктнуудые арбадахи табан жэл соо бүри ехээр абаха, бэлэдхэхэ материально-техническэ һайн үндэһэ һуури табигдаа.

Ажалай энэ амжалтада залуушуулай оруулһан хубита тон ехэ. Юуб гэхэдэ, бүхы хүдэлмэришэдэймнай хахадһаа олонхинь залуушуул ха юм. Хамта дээрээ 300 гаран хүбүүд, басагад үйлэдбэриин эгээл харюусалгатай участогууд дээрэ залуу наһанайнгаа эрмэлзэл, охи гаргаа эдэбхитэйгээр ажаллана. Тэдэнэй хахадынь комсомолшууд.

Залуушуулай ажалладаггүй һү һаалиин фермэ, гүүртэ, отара, барилгын бригада, механизаторнуудай коллектив ажахы доторнай үгы.

Бүхы механизаторнуудаймнай 85 процентнь — залуушуул. Тэдэнэй оролдосын ашаар ороолото ургамалнуудай болон үбһэ ногооной гектар бүриин ургаса жэл бүри дээшэлжэ, нийтын малда хүсэд хүрэхэ шэмэтэ, бүдүүн тэжээл бэлэдхэгдэдэг болоо. Энээнэй зүб байнье үнгэрэгшэ жэлэй ургаса хуряалгын дүн бодотоор гэршэлжэ үгэнэ. Сагай уларилай хэды муу байбашье, манай таряашад, механизаторнууд ажалай ёһотой баатаршалга гаргаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тиигэжэ аймаг соогоо түрүүлэн ургаса хуряалгые богони болзортө, һайн шанартайгаар түгэсхэһэн байна.

Гүрэндэ ороохо худалдаха жэлэн түсэб 3, хартаабха — 1,5, овощ 2 дахин үлүүлэн дүүргэгдээ.

Мүнөө жэлдэ бүри баян ургаса туйлаха найдамтай үндэһэ һуури табигдаа гэжэ хэлэхэ байнаб. Намарай паар хахалха, таряалан, сабшалан дээрэ нютагай болон минеральна утэгжүүлгэ гаргаха, хүсэд хүрэхэ хүрэнгэ хааха, сэбэрлэхэ, шалгуулха, тарилгын эрхим шанарта хүргэхэ түсэбүүд бэелүүлэгдэнхэй ха юм.

Хүдөө ажахын зэр зэмсэгүүдые, трактор, машинануудай заһабарилга хурдан түргэнөөр ябуулагдажа байна.

Залуу үетэмнай хүдөө ажахын шухала кампанинуудай эхилхэдэ, шэнэ шэнэ үүсхэлнүүдые гаргажа, аймагайнгаа үетэндэ хандадаг һайн заншалтай. Энээнинень совхозой партком, дирекци али болохоор дэмжэдэг. Залуушуулай һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр, хоорондоо мүрысэн ажаллаха, сүлөө сагаа зүбөөр үнгэргэхэ асуудалда эсэгэ ёһоной анхарал хандуулагдадаг. Жэшээнь, залуу механизаторнуудта шэнэ комбайн, трактор үгэжэ, үнинэй механизаторнуудай хүтэлбэри доро ажалай дүршэлдэ һургадагбди. Тиихэдээ халаанайнь даабари хуушанай механизаторнуудайхиһаа багашаг аад, салин хүлһэниинь адли байдаг. Үнгэрэгшэ жэлэй ургаса хуряалгын үедэ байгуулагдаһан комсомол-залуушуулай комбайнова, тракторна звенонууд бултадаа шахуу даабаряа дүүргэжэ, материальна болон моральна талаһаа урмашуулагдаһан байна. Энэ мүрысөөндэ 5.000 үлүүтэй центнер ороохо сохижо абаһан В. Калашников эрхимлэжэ гараа. Эсэгынгээ зүргөөр механизатор болоһон энэ комсомол хүбүүн табан жэлэйнгээ түсэб дүрбэн жэл соо дүүргэһэн, 1974 оной аймагай чемпион болоһон, ороной нийслэл хото Москвада Илалтын тугай дэргэдэ дүрэ зурагаа абхуулһан байха юм.

Аха нүхэдэйнгөө, коммунистнуудай дүй дүршэлдэ түшэглэн, һургаал заабари, туһаламжа, дэмжэлгэдэ хүртэн, габшагайгаар ажалладаг, түсэб, уялгануудаа ходо үлүүлэн дүүргэдэг залуушуул ажахыдамнай улам олошорно.

Механизаторнууд В. Калашников, А. Богомазов, А. Калашников, хонишод Д. Батуев, Д. Будаев, М. Раднаева, З. Дашиев, О. Чимитдоржиев, һаалишад М. Горюнова, А. Трофимова болон бусадые эндэ нэрлэмээр. Тэдэнэр ажабайдалайнгаа үргэн замай эхинһээ хойшо дуратай мэргэжэлээ шэлэн оложо, аба, эжынгээ, аха нүхэдэйнгөө хэрэг саашадань үргэлжэлүүлнэ.

Гэхэ зуура, колхоз, совхоз бүхэндэ хүдэлмэришэдэй саг үргэлжэ дутажа байдагынь мэдээжэ. Үнинэй хүдэлмэришэд, механизаторнууд үндэр наһатай боложо, пенсидэ гарана. Тингэжэ тэдэнэй хэрэг саашадань үргэлжэлүүлхэ, хүдөө ажахые сүм оньһожоруулха, үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар улам дээшэлүүлхэ хэрэг залуу үетэндэ даалгагдана бшуу. Энэ асуудал зүбөөр шиидхэхэ хэрэгтэ совхозой партком, дирекци, рабочком, комсомолой организаци гол анхаралаа хандуулдаг болонхой.

Тиигээд лэ энэ талаар зарим тэды хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлээд байнабди. Жэшээлхэдэ, сэрэгэй уялгата албанһаа табигдажа, нютагаа бусаһан залуу хүбүүдэй совхоздоо һууринжажа ажаллаха, ажаһуухын тулада тэдээндэ нэн түрүүн һайн квартира, түлөөһэгүйгөөр 2 центнер ороохо, 150 түхэриг мүнгэ үгэдэг болообди. Хэрбээ залуу хүбүүнэй механизатор мэргэжэлтэй һаань, шэнэ тракторта һуулгадагбди. Энээнэй ашаар үнгэрэгшэ намартаа армиһаа ерэһэн хүбүүдэй нэгэниинь шье ондоо тээшээ ошонгүй, түрэл совхоздоо тогтоһон байна.

Совхозой дирекци, партком нютагайнгаа дунда һургуулитай нягта холбоо барисаатай. Ахалагша классуудай һурагшанарай техникэ һайнаар шудалхынь тулада һургуулидаа шэнэ «ДТ-75», «Беларусь» тракторнуудые, ороохо болон силос хуряалгын комбайнуудые, газар элдүүрилгын зэр зэмсэгүүдые совхознай үгэнхэй.

Жэл бүри 40—50 хүбүүд, басагад арбадахи класс дүүргэжэ гарахадаа, гурбадахи классай тракторист, оньһон аргаар үнеэ һаадаг мастер гэһэн мэргэжэлтэй боложо гарадаг. Һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ 45 хүн нютагаймнай дунда һургуули дүүргэжэ гараа һэн. Тэдэнэй хахадһаа олонхинь түрэл совхоздоо мүнөө ажаллажа байна. Жэшээнь, А. Богомазов, А. Калашников, Н. Кулаков гэгшэд шгурвальщигаар, трактористаар хүдэлөө. Харин Николай Корнаков һү һаалиин фермын тэжээлэй цехтэ хүдэлхэдөө, 9—10 тонно хэршэгдэһэн һолоомо сүүдхэ соо шанаржуулан буйлуулна. Фермын һаалишад залуу хүбүүнэй ажалаар һаналаа ханангм байдаг. Тус фермын һаалишад һү һааха, гүрэндэ худалдаха түгэсхэхы жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэһэн байна. КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ хабаадажа, үбэлэй һарануудта үнеэн бүриһөө 1.400 килограмм һү һааха гэһэн уялга эдэнэр абаа. Энэ зорилгоёо бэелүүлхэ хэрэгтэнь Николай Корнаков горитой нүлөө үзүүлхэ ааб даа.

Залуушуулые ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ асуудал мүнөө ондоо удха шанартай болоод байна. Ажабайдалайнгаа үргэн замда һая гараһан залуу хүн бүхэниие ажалша коллективтэ яажа хамжуулхаб, хүдэлмэриин дүршэл оншодо яажа һургахаб, ажаллажа байгаад һуралсалаа үргэлжэлүүлхэ хэрэгтэнь яажа туһалхаб гэхэ мэтын асуудалнууд совхозой отделени бүхэнэй партийна организациин хамтын суглаанууд, парткомой заседанинууд дээрэ ходо хэлсэгдэдэг юм.

Партком, отделенинүүдэй партийна эхин организацинууд, комсомолой нэрэ хүндые улам дээшэлүүлхэ, эмхидхэлэй-политическэ талаар хатуужанги байхаар саашадань хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулна. Парткомой заседанинууд, партийна хамтын суглаанууд дээрэ комсомолой хүдэлмэри тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэдэг түсэбынь хараалагдадаг.

Гадна түрүү комсомолшуудые партида абаха хэрэг манай онсо анхарал доро байдаг юм. Парткомой гэшүүн бүхэн залуушуулай ажал хүдэлмэриие ударидажа, шалгажа, туһаламжа үзүүлжэ байха уялгатай. Комсомолой бүхы хүдэлмэриин түлөө би өөрөө сэхэ харюусадагби. Тиихэдэ парткомой гэшүүн, агроном В. П. Минь нэгэдэхи отделениин, гурбадахи отделениие эрхилэгшэ Д. Д. Соктоев Боомой комсомолшуудай ажал хэрэгэй түлөө харюусалгатай. Залуушуулай дунда ябуулжа байһан хүдэлмэри тухайгаа тэдэнэр парткомой заседани дээрэ тоосодог.

Залуушуулай сүлөө сагаа зүбөөр үнгэргэхэдэнь туһалха, уран һайханай бүлгэмэй хүдэлмэридэ тэдэниие эдэбхитэйгээр хабаадалсуулха хэрэг парткомой гэшүүн, РСФСР-эй культурын габьяата хүдэлмэрилэгшэ, Түгнын хүдөөгэй соёлой байшангай директор П. Т. Перелыгинада даалгагданхай.

Уран һайханай бүлгэмэй гэшүүд ажалшадай дунда соёлой хүдэлмэри дэлисэ ехэтэйгээр ябуулдагаараа аймаг соогоо суурхадаг. Мүнөө 30 гаран хүбүүд, басагад уран һайханай бүлгэмэй хүдэлмэридэ хабаадалсана. Тиихэдэ Р. Л. Рютинагай даадаг автоклубтай 7—9 хүнһөө бүридэһэн агитбригада холын малшад, хонишодто ошодог болонхой. Тэдэнэр совхозойнгоо малшадые хангахаһаа гадна, хүршэ ажахынуудайнгаа гүүртэ, фермэ, бригадануудта айлшалдаг һайн һайхан заншалтай.

Комсомолой хүдэлмэриие партийна талаар хүтэлбэрилхэ хэрэгтэмнай дутуу дунданууд үгы, бүхы юумэн тоб гэмэ тоти һайнаар ябуулагдана гэхын аргагүй. Юрэнхы дунда эрдэмгэй болоогүй залуушуулые бултыень үдэшын һургуулида һургаха, «Комсомолой прожекторэй» постнууд болон штабуудай хүдэлмэри һайжаруулха, хүбүүд, басагадые спортдо дуратайгаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэмнай горитой дутуу дунданууд бии.

«Арбадахи табан жэлэй түсэб дүүргэлтэдэ эдэбхитэйгээр хабаадаха гээшэ Ленинскэ комсомолой, манай бүхы залуушуулай шухалын шухала хэрэг болоно» — гээд партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект соо хэлэгдэнэ. Тиимэһээ эндэ дурдагдаһан дутуу дундануудые саг дары усадхажа, комсомолые партийна талаһаа хүтэлбэрилгэеэ саашадань һайжаруулжа, энэ зорилгоор ябуулагдадаг хүдэлмэреэ улам эдэбхижүүлхэ хүсэлэнтэйбди.

А. ДОРЖИЕВ
«Эрдэм» совхозой парткомой секретарь.
Мухар-Шэбэрэй аймаг.

Улаан-Үдын аймагай Оронгын совхозой үни[…] шон Гомбожаб Зоригтуевай даадаг эхэ хониндо[…] мүнөө түл абалга түлэг дундаа. Нёдондо энэ[…] 100 эхэ хонин бүриһөө 87 хурьга түлжүүлжэ […] үлүүлээ һэн. Харин байгша ондо 100 эхэ хонин б[…] 90 хурьга абажа, тобиржуул хаар уялга абаад, сү[…] хын түлөө эрмэлзэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон Г. Ж. Зоригтуев.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ […]

БурАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй […]

НҮХЭР В. И. АРЖАНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АСС[Р-эй] ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛ[ЭЛЭЙ] ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуула[н] публикын гүрэнэй худалдаа наймаанай системэд[э] жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнь түлөө [Улаан-] Үдын нэгэдэхи горпищеторгын директор Василий [...]вич **Аржановые** Буряадай АССР-эй Верховно С[овет]эй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха[…]

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президи[умэй] түрүүлэгшэ Б. СЕМЕН[ОВ]

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президи[умэй] секретарь И. ЧЕРНЯ[…]

Улаан-Үдэ, Советүүдэй байшан.
1976 оной февралиин 20.

Манай хөөрэлдөөн

МҮНӨӨ ҮЕЫН ЭРИЛТЫН ЁҺОО[…]

Энэ жэлэй эхиндэ манай республикын Хүдөө ажахын министерствэдэ партийна комитет бии болгогдоһон байна. Республиканска хүдөө ажахын захиргаануудай болон тус министерствын партийна эхин организацинуудай коммунистнууд нэгэдэжэ, шэнэ партком һунгаа бэлэй. Манай корреспондент тус парткомой секретарь Ринчин Сангадиевич БАДМАЕВТА хэдэн асуудалтайгаар хандаһан байна.

Ямар зорилгоор министерствэдэ энэ партком байгуулагдаба гээшэб?

—Энэмнай КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдһээ һабагшатай. Партиин энэ съезд дээрэ арадай ажахын һалбаринуудые хүтэлбэрилхэ хэрэг улам нарижуулан һайжаруулхын тула түбэй ба нютагай советскэ, ажахын эмхинүүдэй, албан зургаануудай партийна организацинуудта парти, правительствын Директивүүдые бэелүүлхэ талаар аппарадай ажал ябуулгые хинаха эрхэ олгогдоо бэлэй. Манай республикын нийслэл Улаан-Үдэ хотодо олохон ажахын албан захиргаанууд хүдэлдэг гэжэ хэндэшье мэдээжэ ха юм даа. Теэд эдэниие нэгэдүүлжэ, аппарадуудайнь ажал хэрэг бүри һайжаруулха, энэ хэрэгтэ коммунистнуудай үүргэ, нүлөө дээшэлүүлхэ, мэргэжэлтэд болон бэшэшье хүдэлмэришэдэй харюусалга улам үргэхэ, партийна болон гүрэнэй журам нарижуулха гээшэ мүнөө үедэ тон шухала болоо. Энээн тухай XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан проект соошье эли тодоор бэшээтэй ха юм.

Энэ ехэ хүдэлмэри нэгэдэмэл партийна организаци элсүүлжэ, эмхидхэжэ шадаха байһаниинь лабтай. Тиимэһээ шэнэ партком бии болголго партиин XXIV съездын тогтоол бэелүүлһэн хэрэг болоно.

Партийна хэды организаци болон коммунистнууд нэгэдэбэ гээшэб?

Шэнэ парткомой харьялата албан зургаануудай аппарадта энэ үедэ 141 коммунист хүдэлнэ. Урдань эдэмнай партийна 4 эхин организациин бүридэлдэ ородог байгаа. Тодорхойлон хэлэхэдэ, министерствын, «Скотопром», «Свинопром» трестнүүдэй болон республикын племнэгэдэлэн организацинууд болоно. Теэд коммунистнуудай үүргэ, харюусалга дээшэлүүлхэ зорилготой үшөө «Птицетрест», «Пчелотрест», «Овцетрест» гэжэ зургаануудта партийна организацинууд байгуулагдахаар хараалагдана. Бүхыдөө 7 организаци болохо юм. Саашадаа үйлэдбэриин зарим зургаанууд орохо байха.

Парткомой түрүүшын ажал ябуулганууд тухай хөөрэжэ үгыт?

Партийна комитедэй 1976 оной холын хараата түсэб табигдаа. Һаяхан заседани дээрэ баталаабди. Түсэбэй гол шухалань юун болоноб гэхэдэ, коммунистнуудай болон бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй даажа байһан ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандаха, хүдөө ажахыда түрүү дүй дүршэл, эрдэм наукын туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ, социалис мүрысөө шэнэ дэлисэтэйгээр, үрэ ехэтэйгээр ябуулха, парти, правительствын хүтэлбэрилхы заабаринуудай бэелүүлгые хинаха, шалгаха ябадал болоно. Хүтэлбэрилхы тушаалтадай, мэргэжэлтэдэй хубиин творческо түсэб табиха гэһэн дурадхал һайшаагдаа.

Энэ һарын эсэс болотор партийна организацинуудай суглаанууд дээрэ «19[76 оной] түсэб амжалтатайгаар [дүүргэ]хэ талаар мэргэжэ[лтэдэй] зорилго» гэһэн асууда[л] шэгдэхэ байна. Энэмнай […] гэжэлтэдэй харюусал[га] […]гэ дээшэлүүлхэ зор[илго] хүдэлмэриин эхин бол[…]жэ һананабди. Баһа […]нистнуудай болон пар[…] бэшэ хүдэлмэрилэгшэд[…] литическэ ба эконом[…] һуралсалай ябаса […] һайжаруулха гээшэ б[…]шэ хүдэлмэри мүн.

Мүнөө үедэ парти[…] съездые нэрэтэй түр[…] угтажа, абаһан социа[…] гануудаа хүдөө ажах[…] һалбаринуудай […] бэелүүлхын түлөө […]терствэ болон зургаа[…] бүхы хүдэлмэрилэгшэ[…] харюусалгатайгаар, […] тэйгөөр хүдэлхэ бол[…] юм даа. Энээндэнь […] тогтоогдоһон партком[…] һатайшье, эрилтэтэй[…] хань лабтай.

БАМ-ай ЗАХИЛААР

Еким Антонович Киргизовэй хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив судна хабсаргаха харюусалгатай ажал дүүргэдэг юм. Энэ бригада гансал эрхим шанартайгаар ажалладагаараа Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой коллективэй дунда мэдээжэ болоһон. Мүнөө эдэнэр үһан замаар ашаа шэрэхэ суднануудые бүтээн гаргана.

Еким Антонович Киргизовэй хүтэлбэрилдэг бригадын хүдэлмэришэд мүнөө БАМ-ай захилаар суднануудые бүтээжэ байна. Эдэнэр Байгал дээгүүр ашаа шэрэхэ «Улаан-Үдэ» теплоходой бүтээлгэдэ хабаадалсажа, болзорһоонь урид ашаглалгада тушааха хэрэгтэ хубитаа оруулалсаһан.

Мүнөө энэ бригадын коллектив шэнэ теплоход бүтээжэ эхилээ. Тэрэнээ болзорһоонь урид бүтээжэ, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй тамаралгын хаһын эхээр ашаглалгада тушааха гэһэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээ хүдэлнэ. КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаһан тус бригада халаанайнгаа даабари 15—20 процентээр үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: судна хабсаргагшад (баруун гарһаа) А. Е. Зиновьев, И. Хусутдинов; БАМ-ай захилаар баригдаһан судна.

Д. БАЛДАНОВАЙ
фототекст.

ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРЭХЭНЬ

«КПСС-эй XXV съездын нээгдэхэ үдэр болотор бэлэдхэлэй пунктда 1.500 центнер һү тушаажа, гүрэндэ сагаан эдеэ худалдаха нэгэдэхи кварталай түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэбди» гэжэ манай «Авангард» колхозой һаалиин фермэнүүдэй коллективүүд социалис уялга соогоо бэшэһэн байгаа.

Зориһондоо хүрэхын тула ажахымнай малшад, һаалишад жэлэй эхинһээ хойшо бүхы арга боломжоёо элсүүлэн, шэнэ хүсэтэйгөөр ажаллаа. Тэрэнэйнь аша үрэ абаһаар харагдажа эхилээ һэн. Фермэнүүд январьда 942 центнер һү абаа гэхэ гү, али урдахи декабрь һарын хиһаа 160 центнер ехэ һү һааһан байна. Тиихэдэ колхозой һаалишад энэ февраль һарын үнгэрһэн 20 хоног соо 630 гаран центнер сагаан эдеэ абаа.

Мүнөө фермэнүүдтэ һү һаалинь үдэрһөө үдэртэ нэмэнэ. Колхоз жэлэй эхинһээ хойшо бэлэдхэлэй пунктда 1.300 центнер һү оруулаад байна. Тингэжэ КПСС-эй съездын нээгдэхэ үдэр болотор үшөө 200 центнер һү тушаагаад, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ.

Шэнэ табан жэлэй түрүүшын үдэрһөө манай түрүү һаалишад Елизавета Жигмитова, Тамара Третьякова, Галина Петроза гэгшэд мүнөө үнеэн бүриһөө үдэрэй 10—11 килограмм һү алгадгүй һаана. Жэшээнь, залуу һаалишан Галина Петрова январьда үнеэн бүриһөө 310 килограмм һү һаагаа юм.

Колхозоймнай Барыкинай фермэ жэлэй түрүүшын һарада үнеэн бүриһөө 278 килограмм һү һаажа, аймагай бүхы фермэнүүдэй дунда эрхимлэжэ гараа.

О. БОЛОНЕВ.
Улаан-Үдын аймагай «Авангард» колхозой түрүүлэгшэ.

БУЛТАНА[…] ОРОЛДОСО[…]

Ленинэй ордени[…] тив-вагон заһабарил[…] дой шэрэм шүдхалг[…] хүдэлмэрилэгшэд эр[…] рүү ажалаараа бэш[…] даһаа шалгарна. Эд[…] дэхи табан жэлэй д[…] жэл 9 һарын турша[…] гээ бэлэй. Энэ колл[…] бадахи табан жэлэ[…] шын жэлэй даабари[…] дуур 200 тонно шэр[…] тальнуудые бүтээн […] уялгатай. Январь, […] һарын даабарииһаа […] тонно продукци бүт[…] тиин XXV съезд[…] түрэтэйгөөр ...гтаба.

Январь һарын […] Маркел Мангадаевич […] козай хүтэлбэрилдэ[г] гай хэбшэд гансал […] нартай продукци […] байба. Бүхы продук[…] процент эрхим сэ[…] гээр техническэ хи[…] һагта тушаагдадаг […] Январь һарада […] мүрысөөндэ тус […] хид бэшэнэй дунд[…] гаржа, түрүү һуур[…]

Ахалагша мастер […] мир Иванович Гал[…] тэлбэрилдэг участ[…] дэлмэришэд ажалд[…] салга ехэтэйгээр […] халаан бүриин даа[…] лэн дүүргэхые орол[…] хүсэл эрмэлзэлээ […] шаданашье. Хэбшэд […] булад хайлуулагшад […] хи табан жэлэй […] жэлдэ иимэ оролдо[…] гээр ажаллажа эхи[…]

К. ЖАМЬ[…]
манай […]

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН XXV СЪЕЗД

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА ШАЛГАЛТЫН КОМИССИИН ТООСООН

Комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Г. Ф. СИЗОВОЙ хэһэн элидхэл

Нүхэдүүд! Манай партиин съезд Совет ороной коммунистнуудай, бүхы ажалшадай амидаралда болоһон ехэ, сэдьхэл баясуулма үйлэ хэрэг болохоһоо гадна, уласхоорондын шэнжэтэй ехэхэн үйлэ хэрэг мүн. Советскэ Союзай Коммунис партиин дээдэ орган хэһэн хүдэлмэриингоо дүнгүүдые гаргажа, ирэдүйн сагта гаталха хараа замуудаа тодорхойлно. Энээл тиимэһээ совет коммунистнууд, бүхы олонациональна агууехэ совет арад партийна съездүүдые өөһэдынгөө түүхын шухалын шухала шатанууд мүн гэжэ тоолодог байна. Өөһэдынгөө партиин ба ороной түлөө гүн ехэ омогорхолтойгоор, коммунизм байгуулхын, эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ түйлаһан түйлэй ехэ амжалтануудаараа гүн гүнзэгыгөөр сэдьхэлээ хангажа, ерээдүйдөө, бидэнэй урда нээгдэжэ байгаа һайхан ерээдүйн хараа зорилгонуудтаа бата найдамтайгаар КПСС-эй XXV съездэдэ бидэ хүрэжэ ерэбэбди.

Эдэ бүгэдэ тухай тоосоото үе соо партиин Центральна Комитедэй хэһэн ажал ябуулгын тухай гайхамшагта элидхэлдэ соогоо Леонид Ильич Брежнев эли тодоор, үнэнхэеэ һайнаар хэлээ. Тэрээн тоор партиин дотоодын ба гадаадын политикада марксистско-ленинскэ гүн гүнзэгы хандалгэ хэгдээ, манай ороной коммунизм тээшэ цааш саашадаа дабшаха зорилгонууд тодорхойлогдоо.

Бидэ бүгэдөөрэн КПСС-эй XXV съездэдэ партиин Центральна Комитедэй хэһэн тоосоо элидхэлые ехэ хангалтайгаар хүлеэн абаад, тэрэниие хани халуунаар һайшаабди.

Хэһэн юумынгээ, хэхэ байһан хүдэлмэриингөө гол шухала зүйлдэнь хандабал, мүн сэдьхэлэй тон ехэ дэбжэлтэ, үнэн зүрхэнэй омог бардам мэдэрэнгүй байхын аргагүй. Юһэдэхи табан жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлһэн ушар коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха, арадай һайн һайхан эршэ түгэлдэр хүсэ хангаха, ажалшадай ажабайдалай хэмжээе, арад зоной һуудал байдалые нилээд ехээр һайжаруулха хэрэгтэ оруулагдаһан эрхим хубита мүн болоно. Манай социалис демократи хэлбэришэгүйгөөр нарижуулан һайжаруулагдана; эрдэм наука болон соёл культура шэнэ амжалтануудые түйлана. Арбадахи табан жэлэй асари ехэ зорилгонуудые дүүргэхэ тухай зохёохы шэнжэтэй эршэтэй ажал урдамнай хүлеэжэ байна.

Гадаадын политикын талаар КПСС-эй XXIV съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй дэбжүүлэн табиһан, үндэһэлэн зохёоһон Эб найрамдалай программын гол зорилгонууд бэелүүлэгдээ. Шэнэ дайнай аюулые усадхахын, эб найрамдал аршалан хамгаалха, бэхижүүлхын түлөө хүсэд оролдолгоёо бидэ саашадаа үргэлжэлүүлхэ болонобди.

Совет арадай амжаһан бүхы түйлалтанууд Коммунис партиин зорилго түгэлдэр, олон янзын ажал ябуулгатай, Центральна Комитедэй, эб найрамдалан ба коммунизмэй түлөө элитэ ехэ тэмсэлдэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй Политбюрогой бэелүүлжэ байгаа ашаг үрэтэй хүтэлбэриин таһаршагүй нягта холбоотой юм!

Нүхэдүүд! Өөрынгөө ажал хэрэг тухай тоосоо партиин съездын багаламжада бэлэн зуураа, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссин ингэжэ элидхэхые шухала дээрэ тоолоно. Тэрэ хадаа өөрынгөө бүхы хүдэлмэриие КПСС-эй XXIV съездын ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые удамжа болгоһон, партийна бюджедэй дүүргэлтын хойноһоо, партиин мүнгэн болон материальна эд хэрэгсэлнүүдые гамтайгаар, зүб мүрөөр гаргашалхын хойноһоо хиналта бэелүүлхэ, мүн нютагуудай партийна организацинуудай шалгалтын комиссинуудай бодото ажал ябуулгада туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулна. Манай олон миллион гэшүүдтэй партиин финансова ажахы ехэ ба орёо шэнжэтэй, тэрэ хадаа саг үргэлжын анхаралтайгаар, зүбөөр эрхилхэ эрилтэ табина.

Центральна шалгалтын комиссиин бүхы гэшүүд КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй хүдэлмэридэ, комиссиин заседанинууд болон бодото хүдэлмэридэ, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна.

Партиин Уставай ёһоор, Центральна шалгалтын комисси партиин центральна органуудта хэрэгүүдэй хэр түргөөр, зүбөөр хаража үзэгдэдэг байһанай хойноһоо хиналта бэелүүлээ.

ЦК-гай аппарат Центральна Комитедэй Политбюрогой болон Секретариадай үгэһэн даабаринуудые ехэл түргөөр, харюусалгатайгаар дүүргэнэ, Центральна Комитедтэ ороһон документнүүдые, ажалшадай бэшэгүүд болон мэдүүлгэнүүдые хаража үзэлгэдэ наринаар, анхаралтайгаар хандадаг байна гэжэ КПСС-эй Центральна шалгалтын комисси элидхэнэ. Партийна документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлдэхэ, тэрэниие үнгэргэхэ тушаа горитой хүдэлмэри хэгдээ.

Центральна шалгалтын комисси ЦК-гай хэрэгүүдэй управленитэй хамта партиин Центральна Комитедэй баталамжада табигдадаг партийна бюджедэй проектнүүдые, тэрэшэлэн тэрэнэй дүүргэлтэ тухай тоосоонуудые жэл бүри хаража үзэдэг байгаа.

КПСС-эй ЦК партиин финансова ажахын асуудалнуудта, мүнгэнэй болон материальна зөөри хэрэгсэлнүүдые гамтайгаар, бодомжотойгоор гаргашалха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Партийна бюджедэй мүнгэ зөөри зүбөөр, таарахатай соонь КПСС-эй ЦК-гай баталһан бюджетнэ хэрэглэмжын ёһоор гаргашалагдана гэжэ шалгалта харуулба.

Олзо доходынь гаргашануудһаа ехэ байхаар һүүлэй жэлнүүдэй турша соо партийна бюджет дүүргэгдэнэ. Имэ байдал, хэнэйшье мэдэһээр, партиин гэшүүдэй түлбэриһөө болон партийна хэблэлнүүдэй ашаг олзоһоо ородог партиин мүнгэ зөөриин хэлбэришэгүй ургажа байһанай ашаар, тэрэшэлэн партийна ажахые шадамараар эрхилһэнэй, партийна бюджедэй дүүргэлгын хойноһоо саг үргэлжын хиналта бэелүүлһэнэй эсэстэ түйлагдаа бшуу.

Тоосоото үе соо партийна бюджедэй олзо доходой хуби партиин гэшүүдэй түлбэриһөө ороһон, мүн партийна хэблэлнүүдэй ашаг олзоһоо ороһон мүнгэнэй ашаар 50 үлүүтэй процентээр ехэ болоһон байна. Партиин олзо доходой бүхы мүнгэнэй гурбанай хоёр хубинь партиин гэшүүдэй түлбэриһөө ороно. Партиин зэргэнүүдэй ургаһанай ашаар, мүн салин хүлһэнэй ниитэ хэмжээнэй дээшэлһэнэй ашаар партиин гэшүүдэй түлбэриһөө ородог мүнгэн жэл бүри ехэ болоно.

Партийна түлбэрие түлэхэ гээшэ партиин гэшүүн болон гэшүүндэ кандидат бүхэнэй эгээл түрүүшын уялгануудай нэгэниинь мүн болоно. Тиимэһээ партийна түлбэринүүдые хаһа саг соонь, зүбөөр түлэлгын асуудалнууд партийна организацинуудай бодото ажал ябуулгын гол анхаралда хододоо байдаг.

Һүүлэй үедэ союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нуудай, партиин крайкомууд, обкомууд, окружкомууд, горкомууд болон райкомууд, тэрэшэлэн шалгалтын комиссинууд партиин гэшүүнэй түлбэрие түлэлгын хойноһоо хэдэг хиналтаяа шангадхаһан, энэ хэрэгтэ бии байгаа дутагдалнуудые усадхахын, хүдэлмэреэ һайжаруулхын тулада горитой юумэ хэһэн байха юм.

Партийна ажал ябуулгын энэ шухала участок дээрэ партиин Московско горком ба обком, Ленинградска обком, Латвиин, Литвагай, Таджикистанай компартинуудай ЦК-нууд, Украинын, Белоруссиин Компартиин ЦК-нууд болон хэдэ хэдэн обкомууд, бусад союзна республикануудай компартинууд, партиин Краснодарай крайком, Ивановска, Курганска обкомууд ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байдаг.

Шалгалтануудай харуулһанай ёһоор, партиин гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадууд партиин гэшүүнэй түлбэрие хэзээ бүхэндэ тогтоогдоһон болзор соонь, КПСС-эй Уставаар тодорхойлогдоһон хэмжээн соонь түлэдэг байха юм.

Гэхэ зуура, партиин гэшүүнэй түлбэрие хаһа саг соонь түлэдэггүй зарим коммунистнуудтай партийна эхин организацинууд манайда үшөөл бии. Энэнь гэмшэлтэй. Гэбэшье, партийна журам эбдэһэн эдэ баримтанууд партиин Уставай эрилтын ёһоор партийна бюро гү, али партийна суглаан дээрэ үсөөн ушарта зүбшэн хэлсэгдэдэг байха юм. Зарим коммунистнууд партиин гэшүүнэй түлбэрие хүсэд бэшэ салин хүлһэнһөө, шангай болон гонорарай зарим зүйлнүүдһээ түлэдэг байна. Имэ баримтанууд бии.

Хэдэ хэдэн парторганизацинуудта түлбэриеэ дутуугаар түлэдэг дээрэһээ партийна кассада нилээд ехэ мүнгэн дутуугаар ороно. Жэшээлхэдэ, Орловско областной парторганизацида 1974 ондо 28 мянган түхэриг, 1975 ондо 31 мянган түхэриг дутуугаар түлэгдэһэн байна. 1975 ондо Кемеровскэ, Ульяновска, Челябинска областной парторганизацинуудта партиин гэшүүнэй түлбэрие дутуугаар түлэһэн үсөөн бэшэ ушарнууд үзэгдөө пэн. Тиихэ зуураа, дутуугаар түлэгдэһэн түлбэри олонхи ушарта гэшүүнэй түлбэри түлэхэ тогтоогдомол гуримые коммунистнуудай мэдэхэгүй байһан дээрэһээ үзэгдэнэ, харин парторганизацинууд хэдэ хэдэн ушарта ойлгуулламжын хүдэлмэри мүртэйгөөр ябуулнагүй, энэ хэрэгтэ бии байгаа дутуу дундануудые усадхаха тушаа зохихо хэмжээнүүдые абанагүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Зарим парторганизацинууд коммунистнуудһаа ороһон гэшүүнэй түлбэринүүдые тогтоогдомол болзор соонь ноосэлэлгын кассануудта тушааха гуримые эбдэдэг байха юм.

Журамай бүхы дээрээ дээшэлһые тэмдэглэхэ зуураа, КПСС-эй Центральна Комитет партийна түлбэри тушаа үри шэрын бии болоһон зарим баримтануудые, мүн зарим тэды коммунистнуудай хүсэд бэшэ олзо оршоһоо түлэдэг ушарые таарамжагүй ябадал гэжэ мэдэрнэ. Союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нууд, партиин крайкомууд ба обкомууд партиин гэшүүнэй түлбэрие абаха, бүридхэхэ тогтоогдомол гуримай хэр сахигдажа байһанай хойноһоо нарин нягта хиналта табиха үүргэтэй.

Партийна бюджедэй олзо доходой гурбанай нэгэ хубинь болодог партийна хэблэлнүүдэй ашаг олзоһоо ородог мүнгэн партиин мүнгэ зөөриин хоёрдохи оршонь болоно.

Манай парти хэблэлэй үгэдэ ехэ анхарал хододоо хандуулдаг юм. Партийна органуудай хэблэлэй ажал ябуулгын бүри ехэ боложо байгаа дэлисэ хэмжээниинь марксистско-ленинскэ литература, газетэнүүдые, журналнуудые шухала хэрэгтэй болохо хэһэгээр гаргаха арга олгоно. Партийна хэблэлнүүд мүнөө үедэ 386 түбэй, республикын, хизаарай, областной болон залуушуулай газетэнүүдые нэгэн доро 86 миллион хэһэгээр, 273 журнал 81 миллион хэһэг тиражтайгаар гаргадаг юм. Юһэдэхи табан жэлэй турша соо газетэнүүдэй тираж 29 процентээр, журналнуудай нэгэн доро гарадаг тираж 17,5 процентээр ургаа. Энэ үе соо хэблэлэй болон үйлэдбэриин ажал ябуулга эрхилһэнһээ абтадаг ашаг олзо 32 процентээр ургаһан байна. Шэнэ техникээр зэбсэгжүүлэгдэһэнэй, түрүү технологическа онол арганууды нэбтэрүүлһэнэй ашаар, мүн шэнэ барилга хэһэнэй ашаар партийна хэблэлнүүдэй үйлэдбэриин-техническэ бааза улам бэхижээ. Табан жэлэй турша соо бүхыдөө полиграфиин 24 үйлэдбэри, редакцинуудай 38 байшангууд ашаглалгада үгтөө.

Таллинда, Казаньда, Уфада, Днепропетровскдо, Донецк болон бусад городуудта газетно-журнальна шэнэ үйлэдбэринүүд байгуулагдаа. Эндэ гансашье областной, республиканска бэшэ, мүн түбэй газетэнүүд болон журналнууд хэблэгдэдэг байна.

Үйлэдбэрие оньһожоруулһанай, хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабарие дээшэлүүлһэнэй эсэстэ ажалай бүтээсэ ургаһан байха юм. Газетэнүүдэй шэнэ үйлэдбэринүүдые ашаглалгада тушаал-

га, хэлхеэ холбооной каналнуудаар газетэнүүдэй хуудаһануудые дамжуулга хадаа газетэнүүдые барлаха саг хороохо, ороной олохон городуудта гансашье нютагай бэшэ, мүн түбэй газетэнүүдые почтын үглөөнэй түрүүшын тараалганай үедэ уншагшадта хүргэхэ арга олгоһон байна.

Арад зоной ажабайдал һайжаруулха тухай, тэрэнэй материальна болон соёлой эрилтэнүүдые хангаха тухай эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолго хадаа өөрынь ажал ябуулгын гол зорилго мүн гэжэ Коммунис парти тооложо. Манай партиин Центральна Комитет типографинуудай, хэблэлнүүд болон партийна хэблэлнүүдэй редакцинуудай хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай хэрэглэмжэ тухай, тэдэнэй ажалай болон ажаһуудалан эрхэ байдалые һайжаруулха тухай саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргажа байдаг. Гэр байрын барилгада, соёлой-ажаһуудалай ба хүүгэдэй эмхи зургаануудай барилгада һомологдодог мүнгэн жэлһээ жэлдэ ехэ болоно. КПСС-эй ЦК-гай, правительствын шиидхэбэриин ёһоор, хүдэлмэришэд болон инженернүүд, техникүүд ажалай түлбэриин шэнэ гуримда оруулагдаһан байна.

Гэхэтэй хамта, хэблэлнүүдэй, типографинуудай хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнуудта анхаралаа хандуулангүй байха аргагүйбди. Москвада «Правда» хэблэлэй газетэнүүдэй шэнэ үйлэдбэриин, Ригэдэ Латвиин Компартиин ЦК-гай хэблэлэй газетно-журнальна комплексын барилгын тогтоогдоһон болзорнууд дүүргэдээгүй.

Зарим хэблэлнүүдтэ материалнууд гамгүйгөөр гаргашалагдана, салин хүлһэнэй жаса үлүүсэ гаргашалагдана, продукциин зарим зүйлнүүдые гаргалга гарзатай байһаар.

Саарһа хадагалха, зөөхэ хэрэг хангалтагүйгөөр эмхидхэпэнэй эсэстэ 1975 ондо Туркменистанай Компартиин ЦК-гай хэблэлдэ 246 тонно, харин Грузиин Компартиин ЦК-гай хэблэлдэ 406 тонно саарһан нормоор хараалагдаһанһаа үлүүгээр хаягдаһан байха юм.

Зарим газетэнүүд болон журналнуудай редакцинуудай газетэ, журналнуудые гаргаха графигуудые эбдэдэг байһан ушар типографинуудай хүдэлмэрие орёо хүндэ болгоно, материальна нэмэлтэ гаргаша хэхэ ябадалда хүргэнэ, харин эгээл шухаланъ гэхэдэ, уншагшадта газетэ, журналнууд хаһа саг соогоо хүргэгдэнэгүй.

Союзна республикануудай компартиин ЦК-нууд, партиин крайкомууд ба обкомууд энэ талаар газетэнүүдэй ахамад редакторнуудай, тэрэшэлэн хэблэлэй газарнуудай директорнуудэй харюусалгые дээшэлүүлхэ ёһотой.

1974 ондо Центральна шалгалтын комисси парти дотор эгээл томо «Правда» хэблэлэй үйлэдбэриин ба финансово-ажахын ажал ябуулгые шалгаһан байна. Юһэдэхи табан жэлэй үедэ энэ хэблэлэй коллектив полиграфиин үйлэдбэриин техникэ ба технологи нарижуулан һайжаруулха тушаа нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэн, үйлэдбэриин хүсэниинь ургаһан, үйлэдбэрие оньһожоруулгын хэмжээн дээшэлһэн байна. Энэ һалбарида ажалай эгээл ехэ бүтээсэ түйлагдаа. Юһэдэхи табан жэлэй түсэб болзорһоо урид дүүргэгдээ.

Гэбэшье, хэблэлэй ажал ябуулгада хэдэ хэдэн дутагдалнууд элирүүлэгдээ. 1975 оной эсэстэ Центральна шалгалтын комисси энэ хэблэлые хоёрдохёо шалгахадаа, тэрэнэй оруулһан дурадхалнууд дүүргэгдэнэ, олонхи дутагдалнууд усадхагдаа гэжэ тогтооһон байгаа.

Партийна бюджедэй гаргашын хубиие шэнжэлгэдэ орохыемни зүбшөөгыт.

Тоосоото үе соо партиин бүхы гаргашанууд имагтал партиин гэшүүнэй түлбэриин мүнгэнһөө, партийна хэблэлнүүдэй ашаг олзоһоо ороһон мүнгэ зөөреэр хэгдэһэн байна. Энэ мүнгэ зөөри хадаа Центральна Комитедэй болон нютагуудтахи партийна органуудай эмхидхэлэй-партийна, политическэ ажал ябуулга бэелүүлхэ тушаа партиин гаргашалһан бүхы гаргашануудые бүримүһэн хангадаг байгаа, мүнөө үедэ хангадаг байһаар.

Партиин Центральна Комитет, Леонид Ильич Брежнев өөрөө партийна ажахы тухай, мүн барилгын, албан зурганай гэр байрануудай асуудалнуудые оруулалсан, партийна органуудай, партийна эмхи зургаануудай эрилтэнүүд тухай ехэхэн оролдолго саг үргэлжэ гаргажа байдаг.

Партийна бюджедэй нилээд ехэ мүнгэ зөөри партийна кадрнуудые бэлдэхэ, мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдана. Энэ асуудалда манай парти айхабтар ехэ анхарал хандуулдаг юм. Энэ зорилгодо партбюджедээр һомологдоһон мүнгэн тоосоото үе соо 24 процентээр ехэ болоо; партийна пропагандада һомологдоһон мүнгэ зөөри 41 процентээр дээшэлһэн байна.

Партиин Центральна Комитет коммунистнуудай марксистско-ленинскэ эрдэм һургуулиие дээшэлүүлхэ тухай ехэхэн анхарал оролдолго гаргажа байдаг, пропагандистска хүдэлмэриие улам саашадань һайжаруулха, нарижуулха шухала байһанда партийна организацинуудай анхарал хандуулдаг юм.

Гэхэ зуура, партийна организацинууд бултадаа партийна пропагандада зорюулагдаһан мүнгэ зөөриие бүрин дүүрэнээр хэрэглэнэгүй.

Жэшээлхэдэ, КПСС-эй Липецкэ обком 1975 ондо ниитэ-политическэ хүдэлмэри, лекцинүүд болон пропагандистнуудай семинарнуудые үнгэргэлгэдэ зорюулагдаһан 15 мянган түхэриг хэрэглээгүй, мүн тэрэл жэлдэ энэ зорилгодо һомологдоһон мүнгые Калининска, Омско болон бусад зарим партийна комитедүүд хүсэд дүүрэнээр хэрэглээгүй.

Тоосоото үе соо социалис экономикын, промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин дам саашадаа хүгжэһэнтэй, ургаһантай, промышленна хэдэ хэдэн бүхэли томо предприятинуудай ашаглалгада оруулагдаһантай, Байгал-Амарай түмэр зам, Камска автомобильна завод болон бусад эгээл томо барилганууд мэтэ тиимэ түйлай ехэ барилганудые эрхилжэ байһантай дашарамдуулан, шэнэ городууд ба районно түбүүд бии болоо, тэндэ партийна эхин организацинууд, партийна хүтэлбэрилхы органууд байгуулагдаа һэн.

Энээнтэй хамта, ажахын болон соёлой байгуулалтын, улад зоной болон партиин зэргэнүүдэй олошорһонтой дашарамдуулан, тэрэшэлэн партийна органуудай ажал ябуулгые нарижуулан һайжаруулха зорилгоор, предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ тэдэнэй үзүүлдэг нүлөөе шангадхаха зорилгоор партиин хэдэ хэдэн обкомууд, горкомууд, городской ба хүдөөгэй райкомууд бага болгогдоһон, шэнээр байгуулагдаһан байха юм.

Шэнээр байгуулагдаһан эдэ партийна органуудай ажахын хэрэгсэлнүүдээр хангагдахадань, партийна аппарадые тэдхэлгэдэ нэмэлтэ мүнгэ зөөри хэрэгтэй болоо һэн.

Тус зорилгодо хэрэглэгдэхэ гаргашанууд партийна бюджедэй олзо доходой хубиие үлүүлэн дүүргэһэнэй ашаар, мүн партийна бюджедэй гаргашын зарим хубида хэгдэһэн алмалтын ашаар хүсэлдүүлэгдэһэн байна.

Партийна комитедүүдэй тон олонхинь ажахыгаа зүбөөр эрхилнэ, бюджедэй журам наринаар сахина гэжэ ханангяар тэмдэглэхэдэ болоно.

Теэд зарим партийна организацинуудта бюджедэй журам эбдэхэ ушарнууд үшөөл гараһаар. Энэнь сметын зарим нэгэн статьягаар һомологдодог мүнгэ зөөриие үлүү ехээр гаргашалха ябадал үзэгдэнэ. Почто, телеграф, телефоной, канцеляриин, командировкын, ажахын гаргашанууд мэтын сметын статьянуудта зорюулагдаһан үлүү ехэ гаргашанууд эндэ эгээн түрүүн оролсоно.

Курска областной парторганизацида область дотор бии байгаа партиин хүдөөгэй 24 райкомой, 2 горкомой 10-ниинь 1974 ондо дээрэ тэмдэглэгдэһэн зорилгонуудта үлүү ехэ мүнгэ зөөри гаргашалһан байха юм.

Мүн тэрэ ондо Башкирай областной парторганизациин горкомууд болон райкомууд сметын зарим нэгэн статьянуудаар 30 мянган түхэригэй, тэрэ тоодо ажахын гаргашануудта 10 мянган түхэригэй үлүү ехэ мүнгэ зөөри гаргашалһан байна. 1975 ондо Ставропольско хизаарай, Белгородскэ областиин болон бусад зарим партийна организацинуудай хэдэ хэдэн горкомууд, райкомууд мүн лэ үлүү ехэ гарза гаргаша хэһэн байха юм.

Ашаглагдангүй үлэһэн мүнгэ зөөриие зарим нэгэн партийна комитедүүд сметээр хараалагдаагүй зорилгонуудта, ондоо тээшэнь гаргашална.

Партийна органуудай, партийна эмхи зургаануудай, партийна хэблэлнүүдтэхи полиграфическа предприятинуудай албан газарай гэрнүүдые, мүн байрын гэрнүүдые бодхоохо тухай КПСС-эй ЦК-гай баталһан түсэбэй дүүргэлтыень, тэрэшэлэн энэ барилгада зорюулагдаһан мүнгэ зөөриин хэр зүбөөр гаргашалагдажа байһыень Центральна шалгалтын комисси ЦК-гай хэрэгүүдые эрхилдэг управленидэ ерэжэ шалгаһан байна.

ЦК-гай хэрэгүүдые эрхилдэг Управлени, нютагуудай партийна органууд барилгын ехэ хүдэлмэри хэнэ гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Түрүүшын табан жэлэйхитэй сасуулбал, дээрэ дурсагдаһан зорилгонуудта һомологдодог партийна бюджедэй гаргашанууд имагтал үнгэрэгшэ табан жэл соо 50 шахуу процентээр дээшэлээ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ барилгын ехэ программа бэелүүлэгдээ, барилгын шанар һайжараа, энээнэй ашаар партиин эмхи зургаануудта ажаллаха, ажалшадтай уулзаха бүри зохид һайн арга бии болонхой.

Гэхэтэй хамта, барилга эмхидхэн бэелүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн дутуу дундануд үшөөл үзэгдэһөөр. Зарим областьнууд, хизаарнууд болон республиканууд эхэ эхэ барилганууда мүнгэ зөөри һомолхо тушаа тогтоогдоһон түсэбүүдээ дүүргэнэгүй, барилгын болзорые дан ехээр удааруулна.

Нүхэдүүд! КПСС-эй Уставай ёһоор Центральна шалгалтын комисси партиин Центральна комитедэй кассые саг болзортонь шалгажа байгаа. Касса эрхилэн бариха хэрэгтэ ямаршье алдуу байгаагүй гэжэ шалгалтын дүн тодоруулба.

Партийна органуудай мүнгэнэй-ажахын ябуулгые шалгаха тушаа ехэхэн зорилгонууд нютагай партийна организацинуудай шалгалтын комиссинуудта даалгагданхай. Тэдэнэй олонхинь тус зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэнэ.

Нүхэдүүд! Ажалшадай бэшэгүүд тушаа анхаран хүдэлмэрилхэ гээшэ партийна ажал ябуулгын нэгэн тон шухала хубинь болоно. Өөрыншье, ниитыншье асуудалнуудаар олон мянган бэшэгүүд КПСС-эй ЦК-да орожо байдаг. Элдэб дурадхал, һанамжануудаа, зүбшэлнүүдээ хэлэһэн бэшэгүүдэй тоо улам олошорно. Эдэ бүгэдэнь партийна болон гүрэнэй бүхы ажал хүдэлмэриие бүри нарижуулан һайжаруулха шэнэ түлхисэ нүхэсэл болоо үгэнэ. Өөрынгөө Коммунис партида ажалшадай бүри ехээр этигэдэг боложо байһан ябадал мүн, партиин хүтэлбэрилхы үүргын хүулита ёһоор улам ехэ боложо, социалис демократиин сэхэ шууд хүгжэжэ байһанай ашаүрэ мүн гэжэ эдэ бүгэдые КПСС-эй ЦК тоолоно.

Коммунизм байгуулгын түсэбүүдэй үнэн дээрээ хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байһанай түлөө, арад зоной ажабайдал һайжаруулха тушаа бодото хэмжээнүүдэй абтажа байһанай түлөө совет хүнүүд олон тоото бэшэгүүд соогоо үнэн зүрхэнһөө баяр баясхалан хүргэнэ. Тэдэнэр партиин гадаадын ленинскэ политикые, бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө партиин сэхэ шууд, тэмсэлые халуунаар дэмжэн һайшаана.

Партийна организацинуудта, хүдэлмэришэдэй коллективүүдтэ ажаллахада зохид һайн, таарамжатай нам байдал бии болгогдоһоной түлөө, ажалай эмхидхэлдэ, материальна байдал һайжаруулгада хабаатай, мүн бусад асуудалнуудай саг соогоо, зүбөөр шиидхэгдэдэг болоһоной түлөө КПСС-эй ЦК-да баяр баясхалан хүргэһэн бэшэгүүд тон олонхинь болоно.

Кадрнуудта хүндэтэйгөөр хандахатайгаа хамта тэдэндэ шанга эрилтэ зүбөөр табидаг партиин гурим ёһые ажалшад үндэрөөр сэгнэнэ гэжэ бэшэгүүдые шэнжэлжэ үзэхэдэ харагдана. Бэшэгүүдэй авторнууд предприятинуудай, эмхи зургаанууд болон организацинуудай зарим нэгэн хүтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэриинь дутагдалнуудта бүри эбсэшэгүй шангаар хандадаг болонхой.

Гэр байрын асуудалнуудаар ородог олон тоото бэшэгүүдэй дунда мүнөө ехэнхинь байха байрын талмай үргэдхэхэ тухай, тааруу зохид амяараа байра үгэхэ тухай мэдүүлгэнүүд болоно. Гэхэтэй хамта гэр байра хубааха тушаа тогтоогдоһон гурим эбдэгдэнэ, энэ хэрэгтэ зарим тушаалта нюурнуудай зүгһөө хойрогоор хандаха, удаан дараха, буруугаар шиидхэхэ ушарнууд үзэгдэнэ гэжэ хэдэ хэдэн томо городуудһаа олон гомдолнууд үшөөл ороһоор. Мүн ажал хүдэлмэриин асуудал тушаа олон мэдүүлгэнүүд ороно.

Центральна Комитедэй Политбюро, КПСС-эй ЦК-гай секретариат ажалшадай бэшэгүүдтэ анхаралаа ходо табижа байна, тэдэ бэшэгүүд тушаа шухала хэмжээнүүдые абана.

КПСС-эй Центральна шалгалтын комисси хадаа партиин Центральна Комитедэй таһагуудта, КПСС-эй ЦК-гай газетэ, журналнуудай редакцинуудта ерэжэ, ажалшадай бэшэгүүд тушаа хэгдэдэг хүдэлмэриие саг үргэлжэ шалгадаг байгаа.

Тэдэ таһагууд энэ хүдэлмэриин талаар һайн дүй дүршэл нилээд ехээр олонхой. Шухала шухала документнүүдэй проектнүүдые бэлдэхэдээ, ЦК-гай таһагууд ажалшадай бэшэгүүдтэ хэлэгдэдэг һанамжа, зүбшэлнүүдые хараадаа абадаг байна. КПСС-эй ЦК-гай таһагууд КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдаһан бэшэгүүдэй тоо бүридхэлые ёһотой һайнаар табинхай. Тэдэ бэшэгүүд соо бии байһан дурадхал, ажаглалтанууд тус съездын материалнуудые бэлэдхэхэдэ үргэнөөр хэрэглэгдэһэн байна.

ЦК-гай таһагууд хадаа бэшэгүүдые хаража үзэхэ хүдэлмэри һайжаруулха тухай, предприятинууд, барилганудта, министерствэнүүд, ведомствэнүүдтэ, эмхи зургаанудта, колхозууд, совхозуудта ажалладаг хүнүүдтэй уулзалга бүри һайнаар эмхидхэхэ тухай хододоо ехэ анхарал оролдолго гаргадаг байна. Нилээд олон мэдүүлгэ, дурадхалнуудые байрадань ошоод хаража үзэнэ. Таһагуудай хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй ЦК-да хандаһан хүнүүдтэй өөһэдтэйнь сэхэ уулзажа хөөрэлдэнэ. Нэгэ гэбэл, ЦК-гай аппарадай хүдэлмэрилэгшэд, үгышье һаа, нютагай партийна органуудаар дамжуулан, бэшэг гү, али гомдол бүхэндэнь тэрэниие эльгээһэн хүндэ тодорхой харюу заатагүй үгэдэг байна.

Тон элдэб янзын асуудалнуудаар ажалшадай хандаһан олон бэшэгүүд КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссидашье ородог юм. Эдэ бэшэгүүд анхаралтайгаар хаража үзэгдэдэг, тэдээн тушаа зохихо хэмжээнүүд абтадаг байна.

Нютагай партийна, советскэ органууд, газетын редакцинууд ажалшадай бэшэгүүдые хаража үзэхэ, тэдэнтэй уулзалга эмхидхэхэ тушаа ехэ ажал хээ, мүн тэрэшэлэн республика, хизаар, областьнуудай партийна организацинуудай шалгалтын ко[...]нууд нютагуудтахи а[...]дай бэшэгүүдтэ, гомдолнуудта саг соонь зүбөөр харюусахын хойноһоо хиналта бэелүүлхэ тушаа ехэ хүдэлмэри хээ.

Партийна организацинууд, советскэ болон ажахын органууд хадаа ажалшадай бэшэгүүд болон гомдолнууд тушаа хэдэг ажалаа саашадань һайжаруулха, нарин нягта болгохо ёһотой, тэдэнниие хаража үзэлгын хойноһоо хиналта табигдаха, энэ хэрэгтэ бии байгаа дутагдалнуудые зайсуулха тушаа хэмжээ абаха хэрэгтэй.

Центральна шалгалтын комисси нютагай парторганизацинуудай шалгалтын комиссинуудта ходо туһалжа байдаг.

Тоосоото үнгэрһэн үеын хугасаа адляар, партинууд хоорондын холбоо барисаанай нэгэн ниитэ түсэбэй ёһоор, аха дүү марксистско-ленинскэ партинуудай шалгалтын комиссинуудтай хүдэлмэриингөө дүй дүршэл халан абалсаха хэрэг эмхидхэгдэжэ байгаа. Манай делегацинууд Болгариин, ГДР-эй, Монголой, Польшын, Чехословакиин аха дүү партинуудай шалгалтын комиссинуудай хүдэлмэришэдтэй уулзаһан байха юм.

Нүхэдүүд, шэнэ табан жэлэй түсэбэй гол шэглэлнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэлгэ хадаа партиин хараа шугамые бүхы совет арад нэгэн дуугаар, халуунаар һайшаан дэмжэнэ гэжэ харуулаа, парти арад хоёрой саг үргэлжэ бэхижэжэ байдаг бата нэгэдэлые баһа дахин баталан харуулаа. Дурсагдаһан проект дотор манай ороной арадай ажахын саашадаа хүгжэхэ, ажалшадаймнай материальна байдалай улам һайжарха программа бии юм.

Нүхэдүүд! Ленинэй партиин хүтэлбэрсэр ябадаг, КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон манай совет арад шэнэ, арбадахи табан жэлэй зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула бүхы шадалаа, эршэ хүсэеэ элсүүлэн зорюулха байна.

Бүхы илалтануудыемнай зоригжуулан эмхидхэгшэ манай агууехэ ленинскэ парти мандаха болтогой! **(Үни удаан үргэлжэлһэн альга ташалга).**

В. И. ЛЕНИНЭЙ МАВЗОЛЕЙН ДЭРГЭДЭ ВЕНОК ТАБИГДАА

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь **Л. И. Брежнев**, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд **Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, В. В. Щербицкий**, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдтэ кандидадууд **П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов**, КПСС-эй ЦК-гай секретарьнар **В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев**, союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нуудай нэгэдэхи секретарьнууд, КПСС-эй XXV съездын президиумэй бусад гэшүүд, КПСС-эй крайкомуудай ба обкомуудай нэгэдэхи секретарьнар Советскэ Союзай Коммунис партиин үндэһэ һуури табигшын, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй вождиин, дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэн эмхидхэн байгуулагшын — В. И. Ленинэй Мавзолейн дэргэдэ февралиин 25-да венок табиба.

«Владимир Ильич Лениндэ. КПСС-эй XXV съездын делегадуудһаа» гэжэ веногой улаан лентэ дээрэ бэшээтэй.

(ТАСС).

СЪЕЗДДЭ ЗОРЮУЛАГДАҺАН СПОРТИВНА ҺАЙНДЭР

«Совет спортсменүүд — КПСС-эй XXV съездын делегадуудта» гэһэн һайндэр февралиин 25-да В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ түбэй стадионой Спортын ордон дотор болобо. Эрхимүүдэй эрхимүүд — Олимпиин наадануудай, дэлхэйн ба Европын чемпионууд, тэрэшэлэн залуу спортсменүүд энэ үдэшэ съездэдэ хабаадагшадай үмэнэ бэлиг шадабаряа харуулаа.

Эдир наһанай, жабхалан һайханай ба хаба шадалай һайндэртэ нүхэд Л. И. Брежнев, А. А. Гречко, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, В. В. Щербицкий, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, В. И. Долгих, К. Ф. Катушев гэгшэд байлсаа. Түбэй ложодо эдэнэй ерэхэдэнь, сугларгшад нэрьемэ альга ташалгануудаар угтаба.

Дэлхэйн, Европын ба Олимпиин наадануудай чемпионка хэдэ дахин болоһон Ирина Роднина өөрэ махабадай болбосорол ба спортые хүгжөөхэ хэрэгтэ саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргадагайнь түлөө парти болон правительствада совет спортсменүүдэй үмэнэһөө үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргөө.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай гэшүүн Владислав Третьяк Австри дахи Олимпиин наадана үедэ эгээн олон медальнууд — 13 алтан, 6 мүнгэн, 8 бронзо медальнуудта хүртэһэн СССР-эй Олимпиин хамтадхамал командын үмэнэһөө: Совет олимпиинхид өөһэдынгөө илалтые түрэл Коммунис партиингаа мүнөөнэй съездэдэ зорюулба гэжэ мэдүүлээ.

Спортын мастернууд Спортын ордондо тусхайлан бэлдэгдэһэн талмайнууд ба елүүр дээрэ бэлиг шадабаряа суглараашадта харуулба.

Суута гимнастнууд Людмила Турищева, Ольга Корбут, Николай Андрианов, уран һайханай гимнастикын талаар дэлхэйн эгсо шалгарһан чемпионка Галима Шугурова, акробатикын талаар дэлхэйн чемпионууд Татьяна Кривцова, Вячеслав Кузнецов гэгшэд наадагшадай дунда бии. Фигуристнуудай — дэлхэйн, Европын ба Олимпиин наадануудай чемпионууд Людмила Пахомовагай ба Александр Горшков, Инсбрукэтахи Олимпиадын мүнгэн шанда хүртэһэн Владимир Ковалёвой, 12 наһатай һурагша Лена Водорезовагай хубида олон альга ташалга хүртөө.

Эдир спортсменүүдэй наадалга халуунаар угтагдаба. Физкультура ба спорт совет хүнүүдэй ажаһуудалда нэбтэрэн оронхой.

Зал дотор КПСС-эй XXV съездын айлшад — коммунис, хүдэлмэришэдэй, национально-демократическа ба социалис партинуудай делегацинуудай толгойлогшонор болон гэшүүд һууба.

КПСС-эй XXV съездэдэ совет спортсменүүдэй эльгээһэн рапортые КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ бүлэг чемпионуудай барюулхадань, нэрьемэ шанга альга ташалга болоо.

(ТАСС).

Дугаржап ДАШИЕВ ДУУЛАНА

РЕПОРТАЖ

Буряадай АССР-эй арадай артист, оперэ болон баледэй театрай солист Дугаржап Дашиевай нэрэ гансашье манай республика дотор бэшэ, хүршэ областьнууд, хизаар, хото городуудта мэдээжэ болоhоор үнинэй. Ирагуу hайхан дуунуудые тэрэнэй ханхинаса татахадань, хүн зон зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэн шагнадаг, уужам талын ёhотойл дуушан гэжэ зүб лэ нэрлэдэг байха юм.

Дугаржап Дашиев Улаан-Үдын хүгжэмэй училищи дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр Свердловск хотын консерваторидо hураха ороо hэн. Энэ дээдэ hургуулиа амжалтатайгаар дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр Буряадай оперо болон баледэй театрта хүдэлхөөр ороо бэлэй. Мүн хэдэн жэлэй урда тээ М. Глинкын нэрэмжэтэ дуушадай бүхэсоюзна конкурсдо хабаадалсажа, тэрэ hорилдооной лауреат болоо hэн. Дугаржап Дашиев оперо болон баледэй театрай сценэ дээрэ долоон жэлэй туршада 18 рольдо дуулаhан байна.

РСФСР-эй гүрэнэй шангай лауреат, РСФСР-эй арадай артист Бау Ямпилов Буряадай түрүүшын революционернүүдэй нэгэн болохо Цыремпил Ранжуров тухай оперо бэшэжэ, хүн зониие баярлуулаа. Энэ оперодо Цыремпил Ранжуровай гол ролиие тенор хоолойтой артистда зорюулан бэшэжэ, тэрэ рольдонь Дугаржап Дашиев дуулаhан байна бшуу.

...Февралиин 22-ой үдэшэ оперо болон баледэй театрай ордон соо хүн зон олоороо сугларба.

— Буряадай АССР-эй арадай артист, оперо болон баледэй театрай солист, Глинкын нэрэмжэтэ дуушадай бүхэсоюзна конкурсын лауреат Дугаржап Дашиевай тоосоото концерт эхилхэмнай, гэжэ соносхогдобо.

Бэлигтэ артистын энэ концерт хадаа КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдана.

...Альга ташалган аадар бороодол шааяна. Зал соо hууhан хүн зон ирагуу хоолойто энэ артистаяа иимэ баяртайгаар угтаба ха юм.

Дугаржап Дашиев хэдэн опероhоо аринуудые, С. Рахманиновай романснуудые уран гоёор гүйсэдхэбэ. Бэлэдхэл hайнтай, ирагуу тенор хоолойтой артистын дорюун аялга зал соогуур долгилон зэдэлжэ, хүнүүдэй сэдьхэл зүрхэ доhолгобо.

Залуу композитор Галина Батуева бэлигтэ поэт Дондок Улзытуевай шүлэгүүд дээрэ хэдэн романс бэшэhэн юм. «Тала нойрhоо hэринэ», «Инагни, нойрсонош», «Ая ганга» гэhэн романснуудыень Дугаржап Дашиев гүйсэдхэбэ.

Энэ артист хадаа буряад арадай, буряад композиторнуудай дуунуудые илангаяа олоор дууладаг байха юм. Мүн энэ нүхэр хүдөө нютагуудаар ябажа, хүн зондо концерт харуулха, буряад хүгжэм, дуу олоной дунда нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн хубитаяа оруулна. Үнгэрэгшэ жэлдэ Дугаржап Дашиев хэдэн артистнуудтай суг Хэжэнгын аймагаар ябахадаа, буряад шэнэ дуунуудые дуулажа, олоной магтаалда хүртөө hэн. Мүнөөшье олон аймагуудhаа уряалай бэшэгүүд ходо ерэнэ.

Композитор Анатолий Андреевай бэшэhэн «Хадын саhанай хайлахада», «Бодолнууд», «Эгэшэ аха хоёрни» гэhэн дуунуудые Дугаржап Дашиевай гүйсэдхэхэдэ, альга ташалган нэрнэ. Эдэ дуунуудай үгэнүүдые поэдүүд Д. Улзытуев, Д. Жалсараев, Г. Чимитов гэгшэд бэшээ.

Бэлигтэй композитор Базар Цырендашиев поэт Даши Дамбаевай үгэнүүд дээрэ «Цогто-Хангил», «Түрүүшын дуран», Дамба Жалсараевай үгэнүүд дээрэ «Хорниин аймаг» гэhэн дуунуудые бэшээ hэн. Ирагуу эдэ дуунуудые Дугаржап Дашиевай дуулахада, хүн зон нэрьемэ альга ташалгаар угтаа. Мүн Монголой Арадай Республикын композитор Батсүхын бэшэhэн «Гайхамаараа» гэжэ дууе ирагуу гоёор зэдэлээ.

Артистын гүйсэдхэhэн дуунуудай хүгжэмые Дарима Линховоин фортепьяно дээрэ гүйсэдхөө.

КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдаhан энэ концерт дүүрэбэ. Зал соо hууhан хүнүүд бэлигтэ артистдаа баясхалан хүргэжэ, амиды сэсэгэй баглаануудые барюулба.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буряадай АССР-эй арадай артист Д. Дашиев «Хованщина» гэжэ хүгжэмтэ драмада Андрей Хованскиин рольдо дуулажа байгаа.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХЭБЛЭЛЭЙ ЭДЭБХИТЭД ЗҮБШЭНЭ

ТУРУНТАЕВО. Эндэ Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» газетын хүдэлмэришэн, хүдөө болон эдир бэшэгшэдэй заншалта слёт боложо, 140 гаран хүн хабаадалсаба. «Прибайкалиин аймаг арбадахи табан жэлдэ, 1976 оной социалис уялгануудые болзорhоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ газетын эдэбхитэдэй оруулха хубига» гэhэн асуудалаар КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь Н. Е. Шелковников слёт дээрэ элидхэл хэбэ. Удаань «Хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэ — партиин эдэбхитэй туhалагша» гэhэн асуудалаар аймагай газетын редактор А. Т. Афанасьев элидхэhэн байна.

Үнгэрhэн табан жэлэй туршада аймагай газетын хүдэлмэридэ нилээд хубилалтанууд болоо. Хэрбээ 1970 ондо «Прибайкалец» газетын редакцида уншагшадай 600-гаад бэшэг ороhон байбал, үнгэрhэн жэлдэ 1.500 гаран бэшэг абтаhан байна. 1970 ондо энэ газетэ 2.000 хэhэгээр хэблэгдэдэг hаа, мүнөө 3.300 гаран хэhэг тарана. Тэрэнэй ашаар газетэдэ толилогдодог материалнуудай удха гүнзэгы болоо, аймагай ажалшадай ажал хэрэг hайнаар харуулагдана.

Тиигэбэшье газетын хүдэлмэри дутагдалтай байhаар, эдэбхитэдынь үшөө үсөөн. Ажалшадай коллективүүдэй хоорондо дэлгэрhэн социалис мүрысөөн гүйсэд hайнаар хэблэлдэ харуулагданагүй. Эдэ бүгэдэ тухай үгэ хэлэгшэд онсолон тэмдэглээ.

Эдэбхитэй хүдэлмэришэд, хүдөө бэшэгшэд КПСС-эй райкомой, аймагай Северэй гүйсэдхэхэ комитедэй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаа. Тиихэдэ предприятинуудай, колхоз болон совхозуудай, эмхи зургаануудай, hургуулинуудай гаргадаг ханын газетэнүүдэй конкурс-харалгын дүнгүүд согсологдожо, «Прибайкалец» колхозой «Хоолос» Таловска түмэр-бетон конструкцинуудай заводой «Железобетонщик» газетэнүүд hайн гэжэ тоологдобо.

Хэблэлэй эдэбхитэдтэ хандаhан нэмэл бэшэг слёт дээрэ абтаhан байна.

П. ГРИГОРЬЕВ.

* * *

ХЭРЭН. Түнхэнэй аймагай «Саян» газетын эдэбхитэдэй зүблөөн боложо үнгэрбэ. «Аймагай газетын эдэбхитэдэй шэнэ табан жэлдэ бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудалаар тэрэнэй редактор Г. Б. Булгутов зүблөөн дээрэ элидхэл хэhэн байна.

Хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэд Б. Самарин, С. Бухатеев, Б. Егодуров, И. Ларионов, С. Мадыева болон бусад энэ зүблөөн дээрэ үгэ хэлэжэ, аймагай газетын материалнуудай удха шанарые саашадань hайжаруулха асуудалда анхаралаа хандуулhан байна.

КПСС-эй райкомой секретарь А. А. Чукреев зүблөөн дээрэ үгэ хэлээ. Аймагай газетын эдэбхитэдтэ үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаба.

Б. БИРБАЕВ.

Спорт

ГУРБАН ҮДЭРТЭ ҮРГЭЛЖЭЛӨӨ

Санаар республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн залуушуулай дунда гурбан үдэрэй туршада үргэлжэлhэн байгаа. Мүрысөөндэ республикын колхоз, совхозуудай олон спортсменүүд хабаадалсаа.

Эдэнэр гурбан үдэрэй туршада үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ 10 километрэй зайда, зүг шэгээ зүбөөр оложо шадаха болон 4х5 гэhэн эстафетэ дамжуулгын урилдаанда хабаадалсаба.

Зүг шэгээ зүбөөр оложо шадаха мүрысөөндэ Улаан-Үдын Железнодорожно, Октябрьска районуудай, Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагай спортсменүүд шадамар бэрхэ байжа, түрүүшын гурбан hуури эзэлhэн байна. Өөр хоорондын дундаhаа 13-дахи hургуулиин Виктор Трифонов, нэгэдэхи интернат-hургуулиин hурагшад Цырен Зундуев, Амгалан Тумуров гэгшэд шалгараа.

Хоёрдохи үдэрынь залуушуул 10 километрэй зайда урилдаба. Эндэ Октябрьска, Кабанскын, Советскэ районуудай, эстафетэ дамжуулгын мүрысөөндэ Баргажанай, Улаан-Үдын, Түнхэнэй аймагуудай команданууд хурдан солбон байба. Өөр хоорондын дундаhаа Баргажанай-Адагай дунда hургуулиин hурагша Сергей Мандригин, Октябрьска районой түлөөлэгшэ Александр Гаськов гэгшэд бусадhаа хурдан байшоо. Зүгөөр зарим аймагуудта залуушуулай дунда санын мүрысөөндэ hаналаа багаар хандуулна ха. Жэшээ болгон эстафетэ дамжуулгаар үнгэргэгдэhэн урилдаанда Улаан-Үдын Октябрьска районой команда эстафетээ 1 час 13 минута 51 секунда соо асараhан байгаа hаань, Хэжэнгын спортсменүүд эрхимлэгшэдhээ аяар 31 минутаар hүүлдэ ерэhэн байба. Энэ юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, Хэжэнгын, Зэдын, Яруунын аймагуудай спортын коллективүүдэй, hургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэд санаар үнгэргэгдэдэг мүрысөөндэ hаналаа багаар хандуулна бшуу.

Мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлhэн команда болон спортсменүүдтэ республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура, спортын комитедэй, республикын сэрэгэй комиссариадай дипломууд болон үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа.

О. ЦЫБИКОВ.

КАРПОВ — 1975 ОНОЙ ЭРХИМ ШАТАРШАН

Ленинградай университедэй 24-тэй студент Анатолий Карпов дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэhэнhөө хойшо хэдэн hарын үнгэрhэн хойно 1975 оной эрхим бэрхэ шатаршан гэжэ журналистнуудай уласхоорондын асуултын дүнгүүдээр тоологдоhон байна. 29 ороной шатарай 72 шэнжэлэгшэ Ленинградай залуу шатаршанда «Оскар» гэжэ үндэр дээдын шан олгохо тухай дурадхаhан байна. Энэньшье гайхалтай бэшэ. Ушарынь юуб гэхэдэ, нёдондо жэлэй бүхэсоюзна, уласхоорондын хэдэ хэдэн ехэ мүрысөөнүүдтэ Карпов толотомо амжалтануудые туйлаа hэн. Манай үеын эрхим бэрхэ олон шатаршадай хабаадалгатайгаар Милан хотодо үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ тэрэнэй илалта бэшэнэй дундаhаа шалгарна.

Фишерэй hайн дураараа «тушаалhаа бууhачай» hүүлээр шатараар дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхэ ёhотойл хүн хүртөө гэжэ Карповай алдар габьяае үнгэрhэн жэлдэ үндэрөөр сэгнэhэн ушар үшөө дахин элирхэйлэн баталба. hүүлэй үедэ бэлигтэй бэрхэ залуу шатаршадай улам олошоржо байгаашье hаань, тэрэ эдэнэрhээ булюу бэрхэ байhанаа гэршэлэн харуулаа. Гэхэ зуура, уласхоорондын конкурсын дүнгүүд совет шатарай hургуулиин дэлхэй дээрэ ямар ехэ нэрэ хүндэтэй байhые элирхэйлбэ. Ушарынь юуб гэхэдэ, Анатолий Карповhаа гадна, үшөө табан совет шатаршан дэлхэйн эрхим бэрхэ арбанай тоодо ороhон байха юм. Эдэмнай хэд бэ гэбэл, дунда ба аха үетэнэй түлөөлэгшэд Ефим Геллер, Лев Полугаевский, Тигран Петросян, Борис Спасский, гэнтэ наhа бараhан Пауль Керес гэгшэд болоно.

Үнгэрhэн жэл гансал наhатай шатаршадта бэшэ, мүн ехэ замда гаража ябаhан совет залуу шатаршадта золтой байгаа гээд тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Омскын шатаршан Виталий Цешковский уласхоорондын гроссмейстер болоо. Москвич Борис Гулько гроссмейстерэй нормо дүүргэhэн байна. Львовой түлөөлэгшэ Олег Романишин энэ үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэхын тула ехэ алхам хэhэн байна. Ереванай шатаршан Рафаэль Ваганян хэдэ хэдэн толотомо амжалта, илалта туйлаа. Тэрэнэй бэлигтэй бэрхэ байhан тухай мэргэжэлтэд нэгэнтэ бэшэ тэмдэглэhэн байха юм. Эдэмнай 23-hаа 28 хүрэтэр наhанай залуушуул болоно.

Сэхыень хэлэхэдэ, шатарта наhанай илгаа гэжэ байдаг лэ юм бээзэ. Гэбэшье нёдондо жэл болоhон мүрысөөнэй үедэ табяад наhанай шатаршадай бэлиг дундаа ябаhыень харуулаа hэн. Харюусалгатай мүрысөөнүүдтэ эсэгэнэр ба үхибүүд тэн адляар наадажа, дүй дүршэл ехэтэй хүнүүд, мүн залуу шэнэ бэлигтэнэй илалтануудаар дүүрэhэн байна.

1975 ондо эрхим бэрхэ зургаан манай шатаршадай дунда хариин оронуудай бэлигтэй бэрхэ шатаршад ороhон байна. Югославиин залуу бэрхэ гроссмейстер Любомир Любоевич Карповай удаа хоёрдохи hуури эзэлнэ. Тэрэ наадан бүхэндөө добтолго хэхэ дуратай, эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ байhанаа харууланхай. «Венгриин Ботвинник» гэжэ нэршэhэн Лайош Портиш Миланда hайнаар наадажа, дэлхэйн эрхим бэрхэ шатаршадай дунда табадахи hуурида гараба. Чехословакиин дүй дүршэл ехэтэй, бэлигтэй бэрхэ шатаршан Властимил Горт долоодохи hуури эзэлнэ.

Австралида түрэhэн аад, Америкэдэ байдаг залуу шатаршан Уолтер Браун эрхим бэрхэ арбан шатаршадай тооe түгэсхэнэ.

Мүнөө үеын эрхим бэрхэ арбан шатаршадай список залуушуулай нэрээр эхилээд, залуу шатаршанай нэрээр дүүрэнэ. Тиимэhээ залуушуул эдэбхитэй добтолго хэжэ байhан болоно бшуу. Наhатай шатаршад өөhэдынгөө hуури байдал сахин хамгаалхые оролдоно. Теэд эдэнэй хоорондо болоhон тэмсэлhээ бүхы спорт, тэрээндэ дуратайшуул олзотохо байна.

Алексей СРЕБНИЦКИЙ,
АПН-эй спортивна шэнжэлэгшэ.

ТОБШОХОНООР

△ КОНЬКИ. Дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө эхэнэрнүүдэй дунда үнгэргэгдэhэн урилдаанда Канадын түлөөлэгшэ Сильвия Бурка гэгшэ эрхимлэбэ. Тэрэ дүн хамта 184,840 очко абаhан байгаа. Мүрысөөндэ хабаадалсаhан Олимпиин нааданай чемпионконууд — манай Татьяна Аверина, США-гай Шила Янг гэгшэд хоёрдохи, гурбадахи hуури эзэлээ.

Эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэhэн уласхоорондын урилдаанда Голландиин Ханс Ван Хелден 10.000 метрэй зайе 14 минута 59,09 секунда соо гаталхадаа, дүн хамта 168,480 очко абажа, түрүү hуури эзэлhэн байна. СССР-эй түлөөлэгшэ Сергей Рябев 173,809 очкотойгоор хоёрдохи hуури эзэлбэ. Рябев 500 метрэй зайе 39,74 секунда соо гаталhан байна.

Февралиин 28—29-нэй үдэрнүүдтэ конькигаар дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эрэшүүлэй дунда эхилхэнь.

△ ХҮНГЭН АТЛЕТИКЭЭР Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ СССР-эй спортсменүүд зургаан алтан медаль абажа эрхимлэбэ. Эндэ Олимпиин нааданай хоёр удаа чемпион Виктор Санеев, Олимпиин нааданай нүгөөдэ чемпион Валерий Борзов, залуу спортсменүүд Юрий Прохоренко, Сергей Сенюков гэгшэд эрхим дүн харуулаа.

△ МОТОЦИКЛААР мүльhэн дээрэ урилдалгаар дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн хахад финалай мүрысөөн дүүрэбэ. Эндэ СССР-эй түлөөлэгшэд — Шэтын Сергей Яровой, Луховичын Владимир Цыбров, Новосибирскын Вячеслав Дубинин гэгшэд түрүүшын гурбан hуури эзэлhэн байба. Эдэ гурбан мартын 6—7-ной үдэрнүүдтэ Голландиин Ассен хотодо дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ нааданда хабаадалсаха юм.

△ ЧЕЛЯБИНСКЫН залуу шатаршан, уласхоорондын мастер Евгений Свешников оронoй чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Тэрэ юhэн шатаршаниие шүүhэн, дүрбэнтэйнь тэнсэhэн, хоёртонь шүүгдэhэн байба. Одессын шатаршан Семен Палатник гэгшэ хоёрдохи, Киевэй Леонид Гофштейн гурбадахи hуури эзэлээ.

△ КАБАРДИНО-БАЛКАРИИН гушан альпинистнүүд Европын болон Кавказай эгээл үндэр хадада гараhан байгаа. Үбэлэй үедэ Эльбрус шадар шанга hалхитай, хүйтэн байдаг. Спортсменүүдэй үндэр хада өөдэ гарахада hалхитай, 52 градус хүйтэн байба. Тиибэшье hаань, альпинистнүүд Эльбрусэй зүүн захадахи хада дээрэ СССР-эй гүрэнэй туг, Ленинэй бронзо бюст табижа шадаа.

Альпинистнүүдые СССР-эй габьяата тренер, спортын мастер Х. Залиханов ударидаhан байна.

(ТАСС).

БҮХЫ ДЭЛХЭЙН ХҮН ЗОНОЙ АНХАРАЛДА БАЙҺААР

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэл бүхы дэлхэйн хүн зоной анхарал татажа, hонирхол үүсхэжэ байhаар. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай бүхы газетэнүүд, дэлхэйн бусад оронуудтахи политическэ элдэб шэглэлтэй хэблэлэй органууд энэ элидхэлые бүрин хүсэдөөр гэхэ гү, али дэлгэрэнгыгээр толилно. Элидхэлэй текстые толилходоо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин фотозурагуудые, совет коммунистнуудай дээдэ хуралдаанай хүдэлмэри тухай элирхэйлэн гэршэлhэн бусад фотодокументнүүдые барлалсаhан байха юм.

Хоёр съездын хоорондохи үе соо коммунис байгуулалтын элдэб асуудалнуудаар Советскэ Союзай туйлаhан асари ехэ амжалтануудта, XXIV съезд дээрэ баталагдан абтаhан эб найрамдалта программые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ, уласхоорондын оршон байдалда туйлагдаhан туйлан ехэ илалтануудта Л. И. Брежнев элидхэл соогоо марксистско-ленинскэ гүнзэгы шэнжэлэл хэhэн байна гээд БКП-гэй ЦК-гай орган — «Работническо дело» газетэ бэшэнэ.

Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэл эрдэм ухаанда үндэhэлhэн, гүн гүнзэгы удхатай байhанаа арад зоной анхарал татаhан байна гэжэ Болгариин «Труд» газетэ түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ.

Советскэ Союзай ленинскэ Коммунис парти социализмын түлөө, империализм ба колониализмда эсэргүүгээр, эб найрамдалай ба бодото демократиин түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүдтэ хүсэн түгэс түшэг тулгууринь болодог байгаа, мүнөөшье болоно гэжэ бүхы дэлхэйн арад зон hайн мэдэнэ гэжэ ВСРП-гэй түбэй орган — «Непсабадшаг» газетэ тэмдэглэнэ. КПСС-эй XXIV съезд дээрэ hайшаагдан абтаhан эб найрамдалта программа бодото байдалда амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэл бүхы хүн түрэлтэндэ шухала үүргэ дүүргээ. Энээнэй ашаар «хүйтэн дайнай» үеын хёморол, түгшүүрил пуларуулагдаhан, Европо түби түүхэдэ түрүүлэн амгалан байдал сахилгын түби болгогдохо аргатай болоhон байна. Уласхоорондын харилсаае hайжаруулха гол ёhонууд Хельсинкидэхи зүблөөнэй түгэсхэлэй акт дотор тодорхойлогдонхой.

Л. И. Брежнев съезд дээрэ элидхэхэдээ, уласхоорондын мүнөөнэй байдалда хэhэн гүнзэгы шэнжэлэлынь бүгэдэ ниитын hаналынь тэгшэлнэ гэжэ Чехословакиин «Руде право» газетэ тэмдэглэнэ.

Совет коммунистнууд пролетарска интернационализмда үнэн сэхэ байhанаа оло дахин элирхэйлэн гэршэлбэ. Марксизм-ленинизмын үндэhэ hууринуудай нэгэн болохо пролетарска интернационализмын суртал hургаалда КПСС үнэн сэхэ байгаа, саашадаашье байха юм гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев съездын ендэр дээрэhээ мэдүүлhэн байна.

Советскэ Союзда коммунизм байгуулжа байгшад эб найрамдалай, амгалан байдалай хэрэм бодхоожо, бүхы хүн түрэлтэнэй хүгжэлтын манлайда ябана гэжэ Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэл баталгаар гэршэлбэ гээд СЕПГ-гэй ЦК-гай орган — «Нойес Дойчланд» газетэ бэшэнэ.

Хүн бүхэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ дүтэ эб найрамдал, ажана тэниглэл, болбосон hайн байдал элидхэл соо гол hуури эзэлhэн байна гээд Польшын «Трибуна люду» газетэ Л. И. Брежневэй элидхэлые толилходоо тэмдэглэнэ.

КПСС-эй XXV съезд дээрэ совет хүтэлбэрилэгшын элидхэл уласхоорондын байдалда, социалис оронуудай харилсаа холбоондо марксистска гүнзэгы шэнжэлэл хэбэ гээд «Жиче Варшавы» газетэ мэдээсэнэ. Үнгэрhэн түсэбтэ табан жэлдэ КПСС-эй туйлаhан илалтанууд, СССР-эй арадай ажахыда амжагдаhан туйлалтанууд тухай энээн соо үргэнөөр хэлэгдэнэ.

«КПСС-эй XXV съезд мандаха болтогой!» — гэhэн мантан томо гаршаг доро Кубын «Гранма» газетэ түрүү бэшэг толилходоо, Соведүүдэй оронoй коммунистнуудай хуралдаан гансал СССР-эй арадуудта бэшэ, харин бүхы дэлхэйн хүн зоной аша туhада туйлай ехэ удха шанартай байна гээд тэмдэглэнэ: «Оюун ухаата В. И. Ленинэй эмхидхэн байгуулhан коммунис партиин хүтэлбэри доро Советскэ Союз социализмын туйлалтануудые, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө хэрэгтэ гол түшэг тулгууринь болоhон байна».

КПСС-эй XXV съезд дэлхэй дээрэхи хүгжэлтэ дэбжэлтэдэ асари ехэ нүлөө үзүүлхэ, марксизм-ленинизмын суртал hургаалай теорие, бодото хэрэгые улам баяжуулха байна гэжэ Монголой «Үнэн» газетэ онсолон заана.

«Коммунизм байгуулагшадай съезд» — гэhэн гаршаг доро ПТВ-гэй ЦК-гай орган — «Нян зан» газетэ түрүү бэшэг толилбо. Хэгэдээ мүнхэ Ленинэй, алдарта КПСС-эй, совет арадай асари ехэ габьяае хүн түрэлтэн хэзээдэшье мартахагүй юм гээд статья дотор тэмдэглэгдэнэ.

Вьетнамай коммунистнууд, бүхы вьетнам арад совет нүхэдөө хүндэлжэ байhанаа мэдүүлэн, КПСС-эй XXV съездын хүдэлмэридэ ехэ амжалта хүсэнэ.

Югославиин «Политика», «Борба» газетэнүүд Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэлые дэлгэрэнгыгээр толилбо.

Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэлые «бодомжотой, холын hайн хараата, бэелүүлэгдэмээр түсэбүүдтэй» байна гэжэ Парижай «Юманите» газетэ тэмдэглэнэ.

Францнин «Эко», «Фигаро», «Орор», «Котидьен де Пари» газетэнүүд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэhэн элидхэлые мүн лэ үргэнөөр толилпон байна.

Баруунай оронуудтай харилсаагаа hайжаруулха гэhэн политикала үргэлжэлүүлхэ хүсэлэлтэй байhанаа совет хүтэлбэрилэгшэд үшөө дахин мэдүүлбэ гэжэ Баруун Германиин «Франкфуртер альгемайне» газетэ бэшэнэ. Үнэхөөрөөшье, бата эб найрамдал хангаха зорилготой бүлэг дурадхалнуудые Леонид Ильич Брежнев съезд дээрэ оруулhан байна.

Америкын «Вашингтон пост» газетэ иигэжэ бэшэнэ: Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэл уласхоорондын ба дотоодын байдалда Москвагай хүндэтэйгээр хандажа, харанаа байhые элирхэйлэн гэршэлбэ. hүүлэй жэлнүүдтэ СССР-эй бэелүүлhэн гадаадын политическэ хараа шэ... лэлпэ элидхэл соо халташ... хадуурал болоогүй.

Баруунай оронуудтай та... рамжатай hайн, болохо... хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэх... тула Советскэ Союз орол... го гаргабашье, үзэл сурт... тэмсэлhээ арсахагүй бай... Тиихэдээ национально-сул... рэлгын хүдэлөөнүүдтэ туh... ламжа дэмжэлгэ үзүүлхэб... гэжэ Л. И. Брежнев мэдү... лээ гээд «Нью-Йорк тайм...» газетэ тэмдэглэнэ.

Лондоной «Файн... таймс» газетэ иигэжэ б... нэ: дипломатическа ... орёо үе соо Советскэ Со... өөрынгөө гол ёhонуудай ... гэнhээншье арсаагүй гэж... Брежнев харуулба.

Л. И. Брежневэй хэhэн элидхэл гадаадын политическэ хараа шэглэлдэ СССР-... бата найдамтай байhые, д... тоодын политическэ асууда... нуудта гүнзэгы hайнаар ха... дадагыень харуулhан бай... гээд Японой «Асахи» газет... батална. Хигадтай харилс... холбоондоо СССР-эй ям... раар хандадаг байhани... энээниие гэршэлэн батал...

(ТАСС).

Хилын саанаhаа

НЬЮ-ЙОРК

США-гай гүрэнэй секретариин аяншалга

ТАСС

«Таарамжатай hайн» хөөрэлдөөнүүдые хэхын тула США-гай гүрэнэй секретарь Г. Киссинджер Латиин Америкын оронуудаар ябажа байна. Мүнөө тэрэ Коста-Рикэдэ ерэбэ. Урда тээнь тэрэ Венесуэлын, Бразилиин, Перугай, Колумбиин хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдөөнүүдые хэhэн байгаа. Энээнэй үедэ американ-бразилиин хэлсээндэ гар табигдаа гээд американ хэблэлэй шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ. Политическэ, экономическа асуудалнуудаар зүбшэн хэлсэхэ гэhэн уялга эдэнэр абаhан байна.

Гэхэ зуура, Холбоото Штадуудай, Бразилиин хоорондо гар табигдаhан хэлсээн Бразилиин мүнөөнэй правительствын политикые буруушаадаг Латиин Америкын бусад оронуудай хүн зоной дурысэнь гутааха, Холбоото Штадуудай аша туhада Латиин Америкэдэ хоро хүргэхэ байна гээд американ шэнжэлэгшэд тоолоно.

ПЕКИН

Р. Никсонэй Пекиндэ ерээд байhан тухай

ТАСС

США-гай урдын президент Р. Никсон КНР-эй правительствын уряалаар эндэ ерэбэ. Тэрэ КНР-эй гүрэнэй соведэй премьерэй уялгануудые дүүргэжэ байhан Хуа Го-фэнтэй уулзажа хөөрэлдэhэн байна.

Сагаан байшангай мэ... сэhэнэй ёhoор, Р. Никсо... Пекиндэ ерэлгэ хадаа «а... рикан үмсэ хүнэй хилын са... гуур юрэл ябаhан уш... болоно» гээд сэгнэгдэнэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. КПСС-эй XXV съезд тухай информационно мэдээсэл. «Республикамнай ажалай вахтада» гэhэн гаршаг доро тобшо мэдээсэлнүүд. ТАСС-ай hүүлэй hонин.

Хоёрдохи хуудаhанда. КПСС-эй XXV съездын материалнууд. «Дурасхаалта үдэр» гэhэн В. Алешинагай корреспонденци. ТАСС-ай материалнууд.

Гурбадахи хуудаhанда. «Огородшодой ажалай аша үрые дээшэлүүлхэ» — А. Куликовой статья. «Бултанай аша туhада» — В. Ерохиной корреспонденци. «Дэлхэйн арад эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ» — Г. Бозуновой статья. Редакцида ерэhэн бэшэгүүд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Нютаг нютагай hонин. Хилын саанаhаа абтаhан ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

САГААН УЛАРИЛ

Республика доторнай дунда зэргээр 7—12 градус хүйтэн, бага зэргэ үүлэтэй байха, саhан орохогүй. Хойто аймагуудаар 13—18, Улаан-Үдэдэ hүниндөө 24—26, үдэртөө 8—10 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 08.00 — «Үнэн зүрхэнhөө». Москвагай барилгашадтай уулзалга (үнгэтэ). 09.40 — Шэнэ hонин. 09.50 — Забhарлалга. 10.00 — Сибириин гүрэнэй Красноярскын хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 10.50 **«КПСС-эй XXV съездын делегадуудтай уулзалга»** (үнгэтэ). 11.15 — «Нэгэн бултанай түлөө, булта нэгэнэй түлөө» (үнгэтэ). 12.00 — **КПСС-эй XXV съезд дээрэ** (үнгэтэ). 12.30 — Совет дуунай концерт (үнгэтэ). 12.55 — «Эрдэмтэдэ үгэ үгтэнэ» (үнгэтэ). 13.10 — «Объектив» (үнгэтэ). 13.40 — Хоккей. ЦСКА — «Спартак» (үнгэтэ). 14.50 — Забhарлалга. 15.00 — **КПСС-эй XXV съезд дээрэ** (үнгэтэ). 16.00 «Түрэл аялганууд» (үнгэтэ). 16.20 — «Үнэн зүрхэнhөө» (үнгэтэ). 18.00 — «Время». **КПСС-эй XXV съезд дээрэ.** 19.00 — Хоккей. ЦСКА — «Спартак».

Улаан Үдэ. 20.10 — «hайжаруулагдаhан бэлшээриин аша үрэ» гэhэн хөөрэлдөөн. 20.30 — «Ажалай шэн габьягай тэмдэг» (хоёрдохи дамжуулга).

«Орбита». 21.00 — **КПСС-эй XXV съезд дээрэ** (үнгэтэ). 21.30 — «Түрэл аялганууд» (үнгэтэ). 21.50 — Забhарлалга. 22.00 — «Эрдэмтэдэ үгэ үгтэнэ». Социалис Ажалай Герой, академик И. И. Артоболевскиин үгэ хэлэлгэ. (үнгэтэ). 22.15 — «Үнэн зүрхэнhөө». 24.00 — «Время». **«КПСС-эй XXV съезд дээрэ».**

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.50 — «Улаан-Үдэ» гэhэн хотын программа. 19.30 — «Буряадай уран зураашадай мастерской соогуур».

«Орбита». 20.10 — Сибириин гүрэнэй Красноярскын хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 21.00 — «Партиин политика ба теори гүнзэгыгөөр шудалхын түлөө» — хөөрэлдөөн. 21.20 — Телевизионно hонин.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖ

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» февралиин 25-да үнгэргэгдэhэн 8-дахи тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото»: 5 (бадминтон), 8 (бокс), 12 (уhанай-моторно спорт), 16 (гимнастика), 17 (уран hайханай гимнастика), 23 (хүнгэн атлетика).

«Спортлото-2»: 2 (автоспорт), 6 (баскетбол), 12 (уhанай-моторно спорт), 14 (волейбол), 21 (морёор урилдалгын спорт) 36 (слалом).

(ТАСС).

Редактор **Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.**

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, телефоны: приемная — 2-54-93, секретариат — 2-66-77, общественная приемная — 2-56-62.

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-03380. Заказ № 0...